БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

43-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 29 (11005) | 1966 оной февралиин 4, пятница | Сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй БУРЯАДАЙ ОБКОМДО

Москва, Ленинградай түрүү предприятинуудай үүсхэл дэмжэхэ талаар Улаан-Үдын сэмбын фабрикын, „Электромашина" заводой коллективүүдэй үүсхэл тухай

Москва, Ленинградай түрүү предприятинуудай жэшээгээр металл болон материал арьбалжа, тэрээгээрээ даалгабариһаа гадуур продукци үйлэдбэрилхын түлөө социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ талаар Улаан-Үдын сэмбын фабрикын, «Электромашина» заводой коллективүүд үүсхэл гаргаба.

Табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын тула мүрысөөнэй үүсхэлшэд металл болон материал арьбалха талаар экономическа үндэһэ һууритай, тодорхой уялгануудые абаа. Үйлэдбэриин технологи һайжаруулан, продукциин шанар дээшэлүүлэн, түүхэй эд, материал, электроэнерги арьбалха гэжэ уялганууд соонь хэлэгдэнэ.

Эдэ предприятинуудай коллективүүдэй үүсхэл арадай ажахыда ехэ удха шанартай байха зуураа, материальна эд зөөри ба мүнгэ хэрэгсэл арьбалха гурим наринаар сахихын түлөө тэмсэлдэ, мүн КПСС-эй ЦК-гай сентябриин Пленумэй шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ шухала үүргэ дүүргэхэ байна.

Металл болон материал арьбалжа, тэрээгээрээ даалгабариһаа гадуур продукци үйлэдбэрилхэ талаар социалис уялга абаһан Улаан-Үдын сэмбын фабрикын, «Электромашина» заводой коллективүүдэй үүсхэл КПСС-эй обкомой бюрогоор һайшаагдаба.

Сэмбын фабрикын, «Электромашина» заводой коллективүүдэй абаһан социалис уялгануудые хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, материальна эд хэрэгсэл ба мүнгэ зөөри арьбалхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхые, абтаһан уялгануудаа заатагүй дүүргэхын түлөө харюусалгатай байхаар коллективүүдые хүмүүжүүлхые КПСС-эй Улаан-Үдын горком, райкомууд, облпрофсовет, партийна, профсоюзна, комсомолой организацинууд, ажалшадай депутадуудай городой ба районно Соведүүдэй гүйсэдкомууд, предприятинууд болон барилгануудай хүтэлбэрилэгшэд уялгалагдаба.

Арьбалалта, алмалтын түлөө республикын промышленна предприятинууд болон барилгануудта дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй ябасые үргэнөөр харуулхые «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүдэй нэгэдэмэл редакци, «Молодежь Бурятии» газетэ, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи радио болон телевидениин комитет, аймагай газетэнүүдтэ даалгагдаа.

...хэй эд, материал гамтайгаар гаргашалжа, даалгабариһаа гадуур продукци үйлэдбэрилхэ талаар коммунис ажалай предприяти — сэмбын фабрикын коллективэй

СОЦИАЛИС УЯЛГА

...ндэнэр, Улаан-Үдын сэмбын фабрикын хүдэлмэри... инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд алмалта, ...алта түйлаха хэрэгтэ бүгэдэ арадай тэмсэл... Москва, Ленинградай түрүү предприятинуу... байшаалта үүсхэлые нэгэн дуугаар дэмжэнэбди.

...х, участок болон халаануудай коллективүүдэй ...ын суглаан дээрэ арга боломжонуудаа хаража, зүб... хэлсээд байхадаа, фабрикадамнай ехэ арга болом... ...дай бии байһые тодорхойлбобди. Үйлэдбэридөө ... технологи нэбтэрүүлээд, түрүүшүүлэй баян дүй ...ал бүгэдын шадабари болгоһоной ашаар түүхэй эд ... материалнуудые арьбалжа шадаха байнабди. ...хүдэлмэриие амжалтатайгаар эмхидхэхэ ба тэрээн... ...бхы хүдэлмэришэдые хабаадуулхын зорилгоор арь... ...ла, алмалта түйлахын түлөө тусхай конкурс фаб... ...мнай соносхогдобо. «Арьбалагдаһан түүхэй эдэй ... бүхэн үйлэдбэриин жасада горитой нэмэри бо... ... гэһэн уряа доро энэ хүдэлмэри үнгэргэгдэхэ...

...үйлэдбэрилэгдэһэн бүдэй өөрын үнын 93 процент ... эдтэ хэгдэһэн гаргаша болоно. Тиимэһээ түүхэй ... арьбалха ушар фабрикымнай үйлэдбэриин гаргашые ... болгохо гол арга болоно. Элдэб бүдүүдые нэхэдэг болоно, түрүү технологиин нормонуудые хэрэглэн, 1986 метр суровье арьбалха гэһэн уялга абабабди.

Бүд нэхэлгын, ноһо ээрэлгын үйлэдбэринүүдтэ утаһанай таһаралгые хорооохо талаар бүд нэхэгшэ нүхэр Скидановагай, ээрэгдэжэ байһан ноһоной эршые жэгдэрүүлгээр нүхэд Бурмина, Осипова гэгшэдэй дүй дүршэлые бүхы халаан, бригадануудта дэлгэрүүлжэ хоёр тонно утаһа, 6,8 тонно түүхэй эд арьбалхабди.

Шэнэ будагууд, химикадуудые хэрэглэн, хатаалга, будалгын хүдэлмэриие богони болзорто хэдэг болоно, будаг болон холисын материалнуудые арьбалха арга олдохо байна.

Имэнүүд, мүн техническэ бусад хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлһэнэй, түүхэй эд болон материалнуудые арьбалха гурим наринаар сахиһанай ашаар фабрикын коллектив 1966 ондо арьбалһан түүхэй эдээрээ даалгабариһаа гадуур 12,5 мянган метр ноһон бүд гаргаха, ажаллажа байдаг хүдэлмэришэн бүхэндэ 48 түхэриг арьбалха байнабди.

Энэ социалис уялга фабрикын коллективэй суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, баталан абтаа.

Металл, материал арьбалха талаар Улаан-Үдын „Электромашина" заводой коллективэй

СОЦИАЛИС УЯЛГА

«Электромашина» заводой коллектив шэнэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэб бэелүүлжэ орохо зуураа, ...л болон материал арьбалжа, тэрээгээрээ даалгаба...а гадуур продукци үйлэдбэрилхэ талаар Москва, ...градай түрүү предприятинуудай үүсхэлые ажалай ...ожэлтэтэйгээр цех, таһагуудта зүбшэн хэлсэбэ.

...промеханическа цехэй хүдэлмэришэд, инженерно-...ческэ хүдэлмэрилэгшэд үйлэдбэридөө түрүү тех...и нэбтэрүүлхэ, үнэ сэнгээр ехэ материалые хямда ...алаар һэлгэхэ талаар хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые ...аба. Тингэжэ 12,5 тонно зэд ба зэдэй прокат, 1 ... булад, 7 тонно шэрэм шудхалаа, 12 тонно ме...прокат, 2,5 тонно алюмини арьбалагдаха.

...я бүтээгшэд главна технологой хүдэлмэрилэг... хамта автокранда гаргашалагдадаг түмэрэй нормые хубилган һайжаруулжа, 100 тоннэһоо бага бэшэ металлопрокат арьбалха арга олгоо.

Хайлуулгын цехэй хүдэлмэрилэгшэд шудхагдадаг деталиин үлүү хубиие бага болгохо талаар хэдэн дурадхалнуудые нэбтэрүүлжэ, механическа аргаар болбосоруулха хүдэлмэриие нилээд хүнгэдхэхэ ба 83 тонно шэрэм арьбалха арга олгоо. Тэрэшэлэн ехэ халуу тэсэдэг 50 тонно шабар, 60 тонно кварцева элһэ арьбалха дурадхал оруулагданхай.

«Электромашина» заводой коллектив бүхы дээрээ 46,4 мянган түхэригэй 212 тонно металл ба бусад материал арьбалжа, тэрээгээрээ 80 мянган түхэригһөө доошо бэшэ продукци даалгабариһаа гадуур үйлэдбэрилхэ гэжэ шиидээ.

Энэ социалис уялга заводой коллективэй суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээд, баталагдаба.

...УУ ЗЭБСЭГ ХУРЯАХА ТАЛААР ЖЕНЕВЭДЭХИ 18-НАЙ КОМИТЕДТЭ ХАБААДАГШАДТА СССР-эй ...МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ТҮРҮҮЛЭГШЫН БЭШЭГ

...у зэбсэг хуряаха талаар 18 гү... түлөөлэгшэдһөө бүридэһэн ...дэхи комитедтэ хабаадагшад... СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ...лэгшэ А. Н. Косыгин бэшэг ...жэ, Советскэ правительствын ... комитедтэ амаршалга хүр... ...амжалтануудые хүсэһэн.

...шэг соонь нигэжэ хэлэгдэнэ. ...скэ заабаринуудые үнэн сэ... дүүргэдэг Советскэ правитель... буу зэбсэг бүгэдэ ниитээрээ, ... хуряаха тодорхой про... ...ые комитедэй үзэмжэдэ та... Зэбсэгтэ хүсэнүүдые бо... буу зэбсэгые хүсэдөөр усад... гэжэ энэ программа ха... Буу зэбсэг хуряаха талаар ...рэнэй түлөөлэгшэдһөө бүридэ... комитедэй тогтоһон саһаа ... горитой үрэ дүн түйла...даагүй байһыень шаналхаар. ... гэжэ сэрэгэй-политическэ бү...дэ ородог аад, комитедэй хү...ндэ хабаададаг гүрэнүүд ураг...гаар хүдэлмэрилхэ арга коми... олгоогүй.

...өө үедэ дэлхэй дээрэ бэрхэтэй ... байдал тохёолдоод байна гэжэ ...скэ правительствые толгойлог...лэнэ. Вьетнамдахи ээрхэг ...эй ябуулга хадаа өөрынгөө ..., бэеэ даанхай байдалые, та...алаһаа хамааралсалгагүйгөөр ...нгөө ажабайдалые зохёон бай... бүрин эрхээ хамгаалжа бай... бүхы оронууд болон арадуудта ... ээрхэг ябуулга болоно. Ам... байдал хангаха, буу зэбсэг ху... һанал бодол бусад оронуудай ... арадуудай хэрэгүүдтэ зэбсэгээр ...ралсаха политикатай огто ...лдахагүй байна.

...дерна зэбсэг хуряалгатай хол... хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые ...лхэ зорилго 18 гүрэнэй тү...лэгшэдһөө бүридэһэн комитедэй ...эриин түрүүшын ээлжээндэ ... табигдана гээд бэшэг соо саа... хэлэгдэнэ. Ядерна зэбсэг дэл...үүлэн тараахагүй тухай договор ...лүүлангүй баталха шухала гэ... Советскэ правительство баадхалга... байна. Гэхэтэй хамта имэ зэб... тарааха түсэбүүд бии, зүгөөр тэ... ...дүүд амгалан ёһоной үгэ хүүрэр далдалагдадаг байха юм. ФРГ-гэй милитаристнууд болон үһөө нэхэхые эрмэлзэгшэдые ядерна бомботой болгохо ябадал эдэ түсэбүүдээр хараалагдана. Теэд Европодохи мүнөөнэй хилэнүүдые хубилгаха, бусадай газар булимтаран абаха политикаяа ФРГ-гэй милитаристнууд болон үһөө нэхэхые эрмэлзэгшэд өөрынгөө гол зорилго болгон элитээр табидаг байна бшуу. Ядерна зэбсэг дэлгэрүүлэн тараахагүй тухай комитедэй үзэмжэдэ Советскэ Союзай табиһан договорой проект хадаа ядерна зэбсэгэй саашадаа дэлгэрхэ бүхы замуудые хааха гэһэн гансахан лэ эрмэлзэлгээр нэбтэрэнги байна бшуу.

Европын түбтэ ядерна зэбсэггүй зоно байгуулха тухай, энэ районгдохи ядерна зэбсэгые үгы хэхэ тухай Польшын Арадай Республикын дурадхалые, тэрэшэлэн бүмбэрсэг дэлхэйн бусад районуудта ядерна зэбсэггүй зононуудые байгуулха тухай дурадхалнуудые Советскэ правительство хүсэдөөр дэмжэнэ. Газар дорохи туршалгые хинахын тулада тэдэниие элирүүлхэ талаар оронуудай мэдэлдэ байһан онол аргануудые хэрэглэлгэдэ үндэһэлэн газар доро ядерна зэбсэг туршалгые хорихо тухай үгэеэ ойлголсохоор хүсэд бэлэн байһанаа Советскэ правительство мэдүүлнэ.

Хэрбээ ядерна зэбсэгтэй болоһон бусад гүрэнүүдэй маанадһаа жэшээ абаха байгаа һаань, ядерна зэбсэг түрүүлжэ хэрэглэхэгүй гэһэн уялга бэедээ даажа абахаар Советскэ Союз мүнөөшье бэлэн. Ядерна дайнай аюулые, ядерна зэбсэг яаралтайгаар түхеэрэлгые бодотоор зайсуулхын тулада Советскэ правительство хадаа ядерна зэбсэг хуряалгада хамаатай программые удаарууламгүй бэелүүлхэ тухай асуудал хаража үзэхые ядерна зэбсэгтэй гүрэнүүдтэ дурадхана. Гүрэнүүдтэ бии болгогдоһон ядерна зэбсэгэй бүхы нөөсэнүүд уласхоорондын зохихо хиналта доро усадхагдаха, ядерна зэбсэгые ошохо газартань абаашаха бүхы оньһо түхеэрэлтэнүүд хүсэдөөр усадхагдаха, тэдэниие үйлэдбэрилэн бүтээлгэ хоригдохо, бусадай газар дээрэхи сэрэгэй баазанууд усадхагдаха гэжэ ядерна зэбсэг хуряаха хэлсээгээр хараалагдаһан байха ёһотой.

Бэшэгэй түгэсхэлдэ нигэжэ хэлэгдэнэ. Советскэ Союзай хараа бодолые эрид шууд хамгаалха, тэсэбэритэйгээр тайлбарилха гэһэн даалгабари буу зэбсэг хуряаха талаар комитедтэхи советскэ түлөөлэгшэдтэ үгтэһэн байна. Тиихэдэ буу зэбсэг хуряаха хэрэгые үнэхөөрнь урагшань дабшуулха зорилготойгоор ондоо ямаршье делегациин оруулһан дурадхалые үнэн сэхээр шэнжэлжэ үзэхөөр, хараадаа абахаар советскэ түлөөлэгшэд бэлэн байха. Арадууд хамтаараа хүсэлэл оролдолго гаргажа, ээрхэг түримхэй ябуулгануудые зогсоохо, уласхоорондын шахардуу шанга байдал һулаауулха, буу зэбсэг хуряаха асуудалнуудые шиидхэхэ ябадал түйлажа шадаха байна.

(ТАСС).

ХОНИШОН! ХОНИН БҮРИҺӨӨ ХУРЬГА ТҮЛЖҮҮЛХЭ—ШИНИИ ЗОРИЛГО

ТЭЖЭЭЛЭЙ ДАРАСАТАЙШЬЕ, ХОНИДШЬЕ ТАРГАН

Алцаг гол хадаа Зэдын аймагай Торинн совхозой эгээн саада захын нютаг. Тэрэ голой хүнды жалгануудта хонишодой олохон отаранууд байражанхай. Мүнөө үбэл хэзээ хэзээнэйхиһээ хүйтэн, саһа ехэтэй, хонишодто бэрхэшээлтэйшэг хаһа. Тииһээ тиитэр тэндэхи хонишод үбһэ тэжээлээ хубааритайгаар гаргашалха ябадалда эртээнһээ анхаралаа хандуулна. Мүн хонидоо ойро зуура бэлшээридэ гаргаха һанаашалгатай. Ажалдаа тодхолшоһон хуушанай хонишод үбэлдэ эртээнһээ бэлдэнхэй. Тэдэнэртэ хүйтэн, саһан шуурган аюултай бэшэ.

Жэшээлхэдэ, залуу хонишон, коммунист Сергей Будаевай отара тэжээлээр хүсэд хангагданхай. Тэрэ даажа байһан 542 хониһоо 450 гаран хурьга январь соо абаа. Түл абаха талаар уялгаяа дүүргэхэ найдабари тэрээндэ бии. Энэ хонишон хони хурьгалуулгаар Алцагайнгаа отделени соо түрүү һуури эзэлнэ.

Хуушанай хонишон коммунист Дугар Жаповай отара 280 хурьгатай болоо. Түлынь гарзагүйгөөр абтана.

— Бидэнэр өөһэдын түсэб, хараа бодолтойбди. Түл абалгаар Будаевай отарада булигдахагүй, тэдэниие удангүй хүсэхэбди, — гэжэ нүхэр Жапов хөөрэнэ. — Үбэл манине айлганагүй. Яһала ноосэ дарасатай гээшэбди. Зургаан томо һүри, зуун центнер хүхэ һолоомотойбди. Февралиин һүүл болотор энээнэй ойро хүрэгдэхэгүй, — гэжэ тэрэ хэлэнэ.

Дугар Жапович Жапов 1966 ондо СССР-эй арадай ажахын түйлалтануудые харуулха выставкэдэ хабаадалсахаар баталагданхай.

Хонишод Дарибазар Мункуев Дансарун Балтатаров, Сандан Гармаев болон бусадай отарануудта түл һайнаар абтана.

Үбэлэй хүйтэнтэй тэмсэжэ, тэрэниие дабажа гараха байхабди. Хониднай һайнаар ондо орохо байха гэжэ эдэ хонишод мэдүүлнэ. Партиин XXIII съездын нээгдэхэ үдэр хүрэтэр түл абалгаяа дүүргэхэ хүсэл эрмэлзэлгэтэй.

С. ЖАПОВ.

САКМАНЩИГУУДТА ДААЛГАА

Яруунын совхоздо хонидой түл абалга түлэг ябажа байна. Хорёод хоногой туршада совхозой хонишод 1546 хони хурьгалуулаа. Илангаяа хонишод нүхэд Бадмаев, Мухлаев, Доржиев, Шопхоева гэгшэдэй отарада олон хурьгад абтана.

Жэшээлхэдэ, Цыдэб Дылгырович Бадмаевай отара Хорго гэжэ газарта үбэлжэжэ байха юм. Нүхэр Бадмаев намартаа хонидоо һайн бэлшээридэ адуулжа, хүшэ абхуулаа. Тэрэнь мүнөө түл абалгада һайн үрэ харуулна. Январиин 20 хоногой туршада отарын хонишод 250 гаран хурьга абаа. Абаһан түлынь гарзагүйгөөр мал болгогдожо байна. Мүнөө отарынхид хурьгадаа зуу зуугаар хубаажа, хоёр бүлэг болгон, сакманщигуудтаа даалгаа.

Елена Шопхоевагай отара 200 гаран хурьгатай болоо. Энэ отара нёдондо 100 хонин бүриһөө 95 хурьга абаһан юм. Мүнөө жэл үнгэрһэн онойхиһоо үсөөн бэшэ хурьга абаха хүсэлтэй.

М. ЯКОВЛЕВ.

Сотордомо ДОХЁО

ХУРЬГАД ГАРЗАЛҺААР

Республикын түрүү хонишод зүблөөндэ сугларжа, үнгэрһэн жэлэйнгээ дүнгүүдые гаргаад, саашанхи зорилгонуудаа тодорхойлһон байгаа. Энэ зүблөөндэ Загарайн аймагай Эрхирэгэй совхозойшье түрүү хонишод, хүтэлбэрилэгшэд хабаадалсаһан юм. Теэд эндэхид үнгэрэгшэ жэлдэ тохёолдоһон дутуу дундануудаа усадхаха талаар ямар тобшолол хээ гээшэб?

Байгша ондо тус ажахыда 6 мянга шахуу хурьгад абтаха юм. Түрүүшын хурьгад гаража захалаа, хамта мянгаад тойрон болонхой. Тиигэбэшье совхозой олохон отарануудта түл абалга хангалтагүй. Харууһалгын муу дээрэһээ хони, хурьгад гарзалжа эхилээ. Эндэ тэнхээ тамираар һуларһан эхэ хонид олошороо. Харин тэдэнь һүрэгһөө амяарлагдажа, тусгаар харууһалагданагүй. Совхозой главна зоотехник нүхэр В. А. Воронин хонишодой ямар байдалда ороод байһаниие мэдэжэл байдаг. Тиигээд зохихо хэмжээ абанагүй. Эндэхи отарын ахалагша хонишон нүхэр Лумбуновтай хөөрэлдэхэдэ: «хайшаншье гэхэ аргамни үгы, малнай туража зүдэржэ, үхэл гарзада орожол байна» гээд һанаа амарханаар мэдүүлхэ юм.

Совхозой хүтэлбэрилэгшэд түл абалгын үедэ хонишодой байра байдал һайжаруулха хэрэгтэ багаар анхарна. Ажахын олонхи отарануудта хонишодой, хурьгашадай малаа хаража, һахижа хонохо газар үгы. Хүдэлмэришэд үглөөнһөө үдэшэ болотор хонидойнгоо байра соогуур ябажа, сагаа үнгэргэнэ. Нэгэшье отарада улаан булан түхеэрэгдээгүй, газетэ, журналнууд абтадаггүй байһаар. Радиогүй айлнууд олон. Үбэлэй шанга хүдэлмэриин ороод байхада, хонишодто зохихо байдал бэлдэнгүй байха гээшэмнай хэндээ хэрэгтэйб. Нигэжэ байхада ажал хүдэлмэри урагшатайгаар бүтэхэ аал? Хүдэлмэришэдэй комитет, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Д-Н. Дамбаев малшадай эрилтые хангаха тушаа юушье хэнэгүй.

Хонишод ямар уялга абаһанхайб, тэрэнээ хэр дүүргэнэб? Имэ асуудалда хэншье мүртэй харюу үгэжэ шадахагүй байна. Эхэ хонидые харууһалдаг 8 бригадада социалис уялга мүнөө хүрэтэр абтаагүй байһаар. «Хэды хурьгад абтанаб, тэдыл болоно бэзэ» гэһэн үгэ эндэ тарашанхай.

Энээндэ совхозой хүтэлбэрилэгшэд ямар харюу үгэхэ хаб?

А. ИВАНОВ.

Хяагтын совхозой ахалагша хонишон Шираб Хазеевич Хазеев үбэлэй түл абалгые эмхитэйгээр үнгэргэжэ байна. Энэ жэлдэ хонидынь түрүүшынхеэ хурьгалха юм. Тиимэһээ ажалынь хүндэ. Мүнөө энэ отарада Мария Чегодаева, Александра Шакирова гэгшэд ерэжэ, хурьга абаха үедэнь горитой туһаламжа хүргэнэ. Зураг дээрэ: хурьгашад М. Чегодаева, А. Шакирова.

А. ДЕРИГЛАЗОВАЙ фото.

МОСКВАҺАА мэдээсэл

КПСС-эй ДЕЛЕГАЦИ ИТАЛИҺАА БУСАЖА ЕРЭБЭ

КПСС-эй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, секретарь М. А. Суслов түрүүтэй КПСС-эй делегаци Италиин Коммунис партиин XI съездын хүдэлмэридэ хабаадаад, февралиин 2-то Москва бусажа ерэбэ.

Делегациин составта КПСС-эй ЦК-гай секретарь Б. Н. Пономарев, Украинын КП-гэй Крымэй обкомой нэгэдэхи секретарь И. К. Лутак, КПСС-эй Москвагай городской комитедэй секретарь А. П. Шапошникова оролсоһон байгаа.

(ТАСС).

АФГАНИСТАНАЙ ПРЕМЬЕР-МИНИСТРТЭЙ А. Н. КОСЫГИН ХӨӨРЭЛДЭБЭ

Афганистанай премьер-министр Мухамед Хашим Мейвандваль СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинтай февралиин 2-то Кремль соо уулзаа.

Совет-афган хани ёһоной харилсаа саашадань хүгжөөхэ, мүн али алинайнгаа һонирходог уласхоорондын байдалай асуудалнуудаар уулзалгын үедэ һанамжануудаа мэдэлсэлгэ болоо.

Советскэ талаһаа СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо К. Т. Мазуров, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко болон бусад уулзалгада хабаадалсаа.

Афганай талаһаа Гадаадын хэрэгүүдэй министр Нур Ахмед Этемади, Түсэблэлгын министр д-р Абдул Хаким Зиаи болон бусад уулзалгада хабаадалсаһан байна.

Үгэеэ ойлголсолгын, хани халуун оршон байдалда хөөрэлдөөн үнгэрөө.

(ТАСС).

Республикын колхоз, совхозуудта трактор, машинануудай заһабарилгын ябаса тухай

1966 оной февралиин 1-нэй мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Тракторнууд	Сеялкэнүүд	Плугууд	Кукурузын сеялкэнүүд	Культиваторнууд
Баргажанай	44	58	48	6	14
Бэшүүрэй	53	89	58	70	20
Зэдын	53	48	34	33	10
Яруунын	44	107	69	—	43
Загарайн	47	79	96	—	30
Захааминай	47	50	43	—	90
Кабанскын	40	66	61	—	36
Прибайкалиин	—	—	—	—	
Хяагтын	20	36	60	—	28
Мухар-Шэбэрэй	52	74	65	—	7
Сэлэнгын	48	68	70	33	7
Түнхэнэй	58	71	77	85	61
Улаан-Үдын	65	78	71	48	10
Хориин	48	59	65	71	6
Республика бүхыдөө	50	66	62	29	25

1965 ОНДО СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫН ХҮГЖЭЛТЭ

СССР-эй ЦСУ-гай МЭДЭЭСЭЛ

СССР-эй арадай ажахые 1965 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын дүнгүүдые СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Центральна Статистическэ управлени тунхаглаа. Мэдээсэл соо нигэжэ хэлэгдэнэ. Үнгэрһэн жэлдэ—долоон жэлэй түгэсхэлэй жэлдэ экономикын хүгжэлтэ, совет арадай байдалай һайжаралга нимэ мэдээнүүдээр тодорхойлон харуулагдана гээд мэдээсэл соо хэлэгдэнэ: 1964 онойхитой сасуулбал ниитын продукт (материальна үйлэдбэриин бүхы һалбариин продукци) 107 шахуу процент, национальна доход—106 процент, жэлэй эсэстэ арадай ажахыдахи үйлэдбэриин гол фонднууд—110, бүхы промышленностиин продукци—108,6 процент, тэрэ тоодо «А» группа—108,7, «Б» группа—108,5 процент, хүдөө ажахын продукци—101, бүхы түхэлэй транспортаар ашаа зөөлгэ—110, розничнэ эд бараа наймаалга—110, гадаадын худалдаа наймаанай эрьесэ—105, арадай ажахыдахи хүдэлмэриинэд болон албан хаагшадай тоо—105, ажалай бүтээсэ промышленностьда—105, барилгада—106, арадай ажахын ашаг олзо—107, хүн бүхэндэ абажа үзэхэдэ, ажалшадай бодото олзо—107 процент болоо.

Үйлэдбэриин юрэнхы хэмжээнэй талаар шухала түхэлэй олонхи зүйлнүүдэй талаар жэлэй түсэб бүхы союзна республикануудта, СССР дотор ниитэ дээрээ үлүүлэн дүүргэгдээ. Долоон жэлэй турша соо промышленна продукци долоон жэлэй түсэбэй ёһоор 80 процентээр нэмэхээр хараалагдаһан аад, 84 процентээр нэмээ. Долоон жэлэй даалгабариһаа гадуур 46 миллиард түхэригэй продукци бүхы долоон жэлэй турша соо гаргагдаһан байна.

Урда жэлэйхитэй сасуулбал промышленностиин тус тус һалбариин продукци нимээр нэмээ: электрын элшэ хүсэн болон дулаанай элшэ хүсэн—111 процентээр, түлишын промышленностиин—107, хара болон үнгэтэ металлургиин—109, химическэ промышленностиин—114, машина бүтээлгын болон металл болбосоруулгын—109, ой модоной, модо болбосоруулгын, целлюлозно-саарһанай промышленностиин—104, барилгын материалнуудай промышленностиин—109, хүнгэн болон эдеэ хоолой промышленностиин—108, культурно-ажаһуудалай хэрэгсэлэй зүйлнүүдые гаргалга—110 процентээр нэмэһэн байна.

Тус тус түхэлэй промышленна продукци гаргалга тухай мэдээнүүд СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл соо дурсагданхай. Жэшээлхэдэ, 1965 ондо 507 миллиард киловатт-час электрын элшэ хүсэн, 243 миллион тонно нефть, 129 миллиард кубическа метр газ, 578 миллион тонно нүүрһэн абтаа, 66,2 миллион тонно шэрэм, 91 миллион тонно булад хайлуулагдаа, 70,9 миллион тонно прокат бүтээгдээ, 153 миллион тонно түмэрэй рудa, 31,3 миллион тонно минеральна үтэгжүүлгэ, 8.518 мянган тонно серно кислота, 821 мянган тонно синтетическэ дабирхай болон пластическа зүйл гаргагдаа, 14,6 миллион киловатт хүсэтэй турбинанууд, 14,4 миллион киловатт хүсэтэй турбинын генераторнууд, 185 мянган хэһэг металл отолдог станок, 34,4 мянган хэһэг кузнечно-прессовэ машина, 384 миллион түхэригэй химическэ түхеэрэлгэ, 24,3 мянган хэһэг бүд нэхэдэг станок, 1.485 магистральна тепловозуудай секцинүүд, 641 хэһэг магистральна электровоз, 616 мянган хэһэг автомобиль, 355 мянган хэһэг трактор, 1.431 миллион түхэригэй хүдөө ажахын машина, 85,8 мянган хэһэг таряанай комбайн, 17,5 мянган хэһэг свёкло хуряадаг комбайн, 21,6 мянган хэһэг экскаватор бүтээгдээ, 258 миллион кубическа метр хэрэглэлэй модон (колхозуудай модо бэлэдхэлгые оруулангүйгөөр) шэрэгдээ, 3,4 миллион тонно саарһан, 72,4 миллион тонно цемент, 56 миллион кубическа метр хэбсаргагдадаг түмэр бетон гаргагдаа.

1965 ондо эды шэнээн бүд гаргагдаа гэжэ СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл соо заагдана: 5.504 миллион дүрбэлжэн метр пумаажан, 466 миллион дүрбэлжэн метр ноһон, 547 миллион дүрбэлжэн метр лён, 796 миллион дүрбэлжэн метр торгон бүд нэхэгдээ. 9,3 миллиард түхэригэй хубсаһан, 486 миллион наар арһан гутал оёгдоо, 9,6 миллион тонно мяхан, 5,7 миллион тонно загаһан болон далайн продукт, 1.181 мянган тонно малай тоһон, һүндэ оруулжа тоолоходо 11,7 миллион тонно үдхэн һүнэй продукци, 11 миллион тонно элһэн-саахар, 7 миллиард баанха консервэ абтаа, 30,6 миллион хэһэг час, 5,2 миллион хэһэг радиоприемник болон радиоло, 3,7 миллион хэ-

(Үргэлжэлэлынь 3-дахи нюурта)

ИИГЭЖЭ СУГЛАА ЗАРЛАЛТАЙ ААЛ?

Эгээл тэрэ Ивалгын туршалгаүйлэдбэриин ажахын 1-дэхи отделениин партийна эхин организацида болоһондол тон адлирхуу ушар тухай эндэ хөөрэхэмни. Зүгөөр тэрэниие нүгөө талаһаань удхалан харуулха зорилготойб.

«Үглөөдэр, январиин 12-то, үдэшын 7 сагта хамтын партийна суглаан болохонь» гэһэн соносхол Хэжэнгын совхозой хоёрдохи отделениин конторын үүдэндэ нялалтатай байба.

Суглаанай эхилхэ сагай урдахана, 15 минутагүй байхадань, совхозой парткомой секретарь нүхэр Сангадиевтай эндэ хүрэжэ ерэбэбди. Конгоро соо минил табан хүн. Отделениие эрхилэгшэ нүхэр Намдаков толгойгоошье үргэхэ сүлөөгүй блокнот дээрээ юуншье тухайб таталуулжа мэдэнэ. Долоон саг болохо үеэр парторганизациин секретарь нүхэр Тогмитов орожо ерэбэ.

— Зай, хүнүүднай алин бэ? Нихэдээ юун боложо байна гээшэб,—гэн, совхозой парткомой секретарь нүхэр Сангадиев хүл хөөрсэг болобо.

— Бахлайта, Красный Яр уруу коммунистнуудые асархаяа машинанууд ошоһон байха,—гээд һанаа амгаланаар нүхэр Тогмитов харюусаба.

Хүлеэнэбди, хүлеэнэбди. Бүхэли час үнгэрбэ. Зарим нэгэн дураашье тутана. Машинанууд арай гэжэ ерээ болоходоо, Бахлайтаһаа 10 хүнһөө гурбыень, Красный Ярһаа зургаанай хахадыень асарба. Юһэн час болохоёо байхада арай шамай 15 коммунист сугларaa. Отделениин центр соогуур ябажа, коммунистнуудые суглуулба. 19 хүн болобо. Тэрэ үеэр совхозой директор нүхэр Дугаров суглаанда байлсахаяа ерэбэ. Иимэ заршамгүй, эмхи гуримгүй юумэнэй боложо байхада, хүнүүд тэсэжэ ядаһан янзатай. Эндэһээ дүрбэн модоной оршондо, Сагаан-Хүнлыдэ хүдэлдэг хонишон нүхэр Будабазаровта машина ябуулба.

Юун дээрэһээ иимэ ушар тохёолдобо гээшэб? Энээн тушаа шанга шанга хөөрэлдөөн, гайхалсаан болобо. Зүгөөр иимэ ушар элирбэ. Партийна суглаанай болохо тухай, ямар асуудалай тэндэ табигдаха байһан тухай үнэндөө олонхи зон дуулаагүй, тэрээн тухай хэншье зарлаагүй байшаба. Тэрэл конторын үүдэндэ үсэгэлдэр няаһан бишыхан соносхолһоо бэшэ юуншье хэгдээгүй.

Яахаб тээд, коммунистнуудые суглуулаа хадаа суглаагаа хэхэ хэрэгтэй. Саашань хүнүүдэй ерэхые хүлеэхэ арга барагдаа, «шарга газардаа» ха юм. Хахад һуни болохо дүтэлөө бшуу. Иигэжэ партийна эхин организациин бүридэлдэ байһан 43 коммунистнуудай хоринойнь хабаадалгатайгаар хамтын суглаан эндэ нээгдэбэл даа.

«Районно XXXIII партийна конференциин дүн ба отделениин парторганизациин зорилгонууд тухай», «Коммунистнуудай политическэ һуралсалай байдал тухай» гэһэн хоёр ехэ, шухалашье удхатай асуудалнууд зүбшэгдэхөөр баталагдаба.

Нэгэдэхи асуудалаар отделениие эрхилэгшэ нүхэр Намдаков элидхэл хээ. Элидхэлшэ тугаар һая дээгүүрнь шадал мэдүүлэн таталуулжа байһан блокнодоо баринхай. Мэнэ мэнэ суглаанай болохоёо байхада элидхэлшэ коммунистнуудай урда хэлэхэ үгэеэ блокнот дээрээ тэмдэглэжэ байгаа юм һэн хаш. Иигэжэ һар-һор, түр зуура, ёһын тэдыдэ хэһэн элидхэлэй удха шанарынь мэдээжэ ааб даа. Хорёод минута тухай гашайлһан үгэнь коммунистнуудай һанал бодол огто хүдэлгөөгүй, анхаралыень татаагүй, хэниешье шүүмжэлэлэй үгөөр дайраагүй.

— Элидхэл дүүрэбэ. Хэн үгэ хэлэхэб?—тээд, суглаанай түрүүлэгшэ нүхэр Быков дурадхана. Хүнэй гараа үргэхые хүлеэжэ ядахалаа һуугаадшье абана, хүл дээрээ бодоношье, «зай, ши хэлыш даа» гээд, хүн бүхэнэй нэрэ, обогые ээлжээгээр дуудана. Хахад час үнгэрбэ. Совхозой директор Д. Д. Дугаров хамһалсана. Баалалтын лэ хүсөөр нэгэ хэлэн хүн бодожо, хэжэ байһан ажал тухайгаа тобшохоноор хөөрөөд лэ, ниитын хэрэг тухай юушье дурдабагүй. Зарим нэгэн үгэ хэлэхэеэ гол таһа арсажархёо.

Хоёрдохи асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэгүй. «Нэгэдэхи асуудал соо оролсобо ха юм» гэһэн шалтагаан баримталха һанаатайшуулшье бии янзатай. Харин политическэ һуралсал тухай үнэндөө шангахaнаар эндэ хөөрэлдэлтэй болоһон байгаа. Теэд суглаан дээрэ энэ асуудал табиха гэлсэһэн аад, тэрэниие хэншье бэлдээгүй, хэн нэгэндэ даалгаха гэжэ оролдоо, һанаашалаашьегүй байшоо.

Политическэ һуралсал эндэ бирагүйгөөр табигданхай. Зарим коммунистнууд политическэ һургуулиин хэшээлдэ огто ябанагүй. Энээн тушаа партбюро, тэрэнэй секретарь нүхэр Тогмитов заашье һаналаа табидаггүй байһаар.

Энээхэн нэгэ суглаан тухай юундэ иимэ дэлгэрэнгыгээр тэмдэглээбиб гэхэдэ, мүнөө болотороо зарим партийна организацинууд суглаанай бэлэдхэлдэ, суглаан тухай зарлал гаргалгада огто һаналаа табидаггүй байна. Худоогэй коммунистнууд, хэнэйшье мэдэһээр, бэе бэеһээ таһархай, түб һууринһаа холуур ажаһуудаг, хүдэлдэг, халгад гэхэдээ сүлөө забдаггүй байдаг зон ха юм даа. Тиимэһээ суглаа зарлалга гээшэ ехэл удхатай хэрэг болоно бшуу. Үглөө болохо суглаан тухай зартунхаг мүнөө бишыхан саарһан дээрэ бэшэһэн соносхолоор хизаарлалтай аал? Үгы бэд даа.

Партийна хамтын суглаан хадаа хүмүүжүүлхы, ударидахы шэнжэ шанартай һургуули, партийна эхин организациин эгээл дээдэ, бүрин эрхэтэ орган гээд ходо хэлсэдэг, тэрээн тухай партиимнай Устав соошье тоб байса бэшэгдэнхэй гээшэ ааб даа. Гадна КПСС-эй ЦК-гай октябриин, ноябриин (1964 оной), удаань мартын, сентябриин Пленумүүдһээ хойшо партийна суглаанай үүргэ дээшэлүүлхэ тушаа али зэргэ хөөрэлдэнэ, семинар болон зүблөөн дээрэ зүбшэл заабари, һургаал үгтэнэ гээшэб. Тиигэн гэһээ, энэ шухала зүйлые мүнөө болотор гуримшуулжа, коммунистнуудай хүулита хэрэг болгожо шадаагүй байһамнай тон гэмшэлтэй.

Тус отделениин партийна организациин секретарь нүхэр Тогмитов энэ партийна даабариие даажа ябаһаар үнинэй. Ушар ёһоошье мэдэхэ хүн. Тиигэбэшье тэрэнэй хүтэлбэрилдэг бюрогой гэмээр отделениин 40 гаран коммунистнууд һүүлэй хоёр хахад һарын туршада нэгэшье сугларжа, ажал үйлэдбэри, партийна хэрэг тухайгаа хөөрэлдөөгүй байна бшуу. Тээсгэн «зарлаа» болоһон энэ суглаанииинь иигэжэ урагшагүйдөө. Совхозой партком энээн тухай мэдэжэл байгаа ёһотой. Теэд һанаа амар, аниргүй һууһанайнь хойшолон энэл ха юм.

Партийна суглаа иимэрхүүгээр үнгэргэхэ гээшэмнай КПСС-эй Уставай эрилтэдэ хайша хэрэгээр хандаһан зүйл болоно. Нүхэр Цыбикжапов партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэридэхи энэ дутагдалые өөрынгөө корреспонденци соо тон зүбөөр элирхэйлэн харуулаа. Сагшадаа гансал дутагдалнуудаа элирхэйлэлгээр энэ хөөрэлдөө хизаарлаха бэшэ, мүн партийна суглаае дээдэ хэмжээндэ, удха түгэлдэрөөр үнгэргэдэг дүй дүршэл тухайгаа партийна ударидагшад нүхэдтөө газетээр дамжуулан хөөрэжэ үгэхэ һэн гэжэ һананаб. Тиигэбэл ашатай туһатай, нүлөө ехэтэй һургаал боложо үгэхэнь дамжаггүй.

Р. ЦЫМПИЛОВ,
КПСС-эй Хорнин райкомой инструктор.

«АГИТАТОРАЙ БЛОКНОТ»

КПСС-эй Буряадай обкомой пропаганда, агитациин таһагай һарадаа хоёр удаа гарадаг «Агитаторай блокнодой» ээлжээтэ номер хэблэлһээ гаража, уншагшадтаа тараагдаба.

Блокнодой түрүүшын хуудаһанда «Шэнэ жэлдэ шэнэ илалтада зориё» гэһэн түрүү бэшэг.

«Ниитэ-политическэ хүдэлмэриин дүй дүршэлһөө» гэһэн бүлэгтэ КПСС-эй Прибайкалиин райкомой ябуулдаг ниитэ-политическэ хүдэлмэриин дүршэл тухай статья хэблэгдээ. «Арадай хиналтын ажал» гэһэн бүлэгтэ **А. Александровой** —«Үүсхэлтэ, урэ ехэтэ хүдэлмэри» гэһэн статья толилогдоо.

«Совет засагай 50 жэлэй ойдо», «Революционно түүхэһээ» гэһэн бүлэгүүдтэ **Г. Богдановай**—«Дүлэтэ зүрхэтэй хүн», **Б. Байминай** —«Байгалай үмэнэхи пролетариадай революционно баатаршалга» гэһэн һонирхолтой материалнууд толилогдобо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: *Буряадай геологическа управлениин центральна лабораториин коммунис ажалай ударник, инженер Л. Б. Халбаева республикынгаа газар дайдаһаа олдоһон шулуу нүүрһэнэй шанар тодорхойлжо байна.*

В. СУЛЕЙМАНОВАЙ фото.

МҮРЫСӨӨНДЭ ЖАГСАҺАН ТҮМЭР ЗАМШАД

Комсомол басаган Людмила Жарникова түмэр замай Улаан-Үдэ станцида пассажирска поездын проводницаар ажалладаг юм. Партиин XXIII съездын хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа бэелүүлэн, пассажирнуудай эрилтые тэрэ һайнаар хангана. Аян замда ябагшад Людмилын ажалда һайн сэгнэлтэ үгэдэг байна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Л. Жарникова.

Улаан-Үдэ станциин товарна дворой хүдэлмэришэдэй партиин XXIII съездын хүндэлэлдэ уялга абажа байха үедэ, кранай жолоошон Владимир Рабченюк «120» гэһэн тоо нэрлэһэн юм. Эдэ үдэрнүүдтэ нүхэр Рабченюк вагонуудта ашаа тээжэ, ерэһэн ашаа буулгаха ажалда халаан бүхэнэйнгөө нормые 120 процентһээ доошо оруулнагүй. Иигэжэ хэлэһэн үгэ хэрэг дээрэнь бэелүүлнэл. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Рабченюк.

В. АХМАДЕЕВЭЙ фото.

Жэлэй дүн гаргажа байхада

ҺАБА ДҮҮРЭН ҺААЛИТАЙ

Сэлэнгын Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Бургаастайн һаалиин гүүртынхид түл абаха, һү һааха түсэбөө холо үлүүлбэ

Голой эхинһээ бууһан һалхин хүнгэрэг дээгүүр һолжорон уруудажа, хойшо урагшаа гонзойһон ута байрын үүдэ үрхые шэнишэлэн, сагаан тооһо бурьюулан үнгэрнэ. Үбэлэй янгинама хүйтэншье һаа, үнеэд дулаахан байра соо жэрылдэн, үбһэ тэжээл бабаралдана.

Хубэнтэй хүүртиг дээгүүрээ хара халаад үмдэһэн һаалишад дүүрэн һүтэй хүнэгүүдээ бариһаар һаалиин таһалгада орожо, хүхюутэй дорюун хөөрэлдөөн захална. Фермые даагша Долгор Цыдыпова һү тушаан абажа байха зуураа, энэ тэрэ һаалишанда ажаглалта хэнэ.

Хори гаран жэлдэ, эгээн хүндэ хүшэр сагта, амарха хэбтэхые мэдэнгүйгөөр ажаллаһан энэ эхэнэр һали-боли хүдэлһэн хүндэ дурагүйлэдэг, урагшаа һанаатай, ульгам бэрхэ малшаниие дэмжэдэг, өөрынгөө баян дүй дүршэл дамжуулан үгэдэг.

— Нина, ши һая тугаллаһан үнеэдэйнгээ дэлэндэ компресс табижа һуралши. Халуун уһан соо аршуулаа хэжэ, үһыень бажуугаад, дэлэндэнь барихадашни үнеэн өхэ аяшархаад байха. Һүүлээрнь һөөлжүүлэн гараараа эльбэжэ үгэхэш,—гэжэ байжа залуу һаалишанда хэлэдэг, харуулжашье үгэгшэ һэн.

Нина Цыденжапова фермые даагшынгаа үгэ бүхэниие мартангүйгөөр ажалдаа хэрэглэжэ, мүнөө гүүртын түрүү һаалишадай нэгэниинь болонхой. Үнгэрһэн жэлдэ тэрэ үнеэн бүриһөө 2355 килограмм һү һааһан, даалгагдаһан 17 үнеэдһээ 21 тугал абажа, бултыень 20 хоногтой болгожо, тугалшалта тушааһан.

Ажал хэрэгээрээ алдаршажа, аймагай Соведэй депутат болоһон Цырма Шойненова һаалишанаар 13 жэл хүдэлжэ, өөрөө дүй дүршэл ехэтэй болоошье һаа, «Долгор хээтэй юун гэнэ ааб, ямар ажаглалта хэнэ ааб» гэжэ түбэгшөөнги ябадаг. Тиихэшье зэргэтэй. Цырма гүлмэр бага, үншэн үреэһэн ябахадаа Долгор хээтэйел дахажа, һаалишанай мэргэжэлые шудалһан, тэрэнэй ажалша бэрхые бэедээ шэнгээжэ шадаа ха юм.

Юрэдөө Бургаастайн гүүртын зургаан һаалишанай алинтайньшье уулзажа хөөрэлдөө һаатнай, бултал Долгор хээтэйн шабинар байха. Цырма Базарова, Долгоржап Чултумова, Дыжит Гармажапова, Ольга Цыренова бултал ажалша бэрхэ малшад.

Үнгэрһэн жэлдэ бүхы гүүртээрээ үнеэн бүриһөө 1931 килограмм һү һаажа, түсэбһөө гадуур 11 мянга гаран килограмм һү абаа. Одоол энэнь һаба дүүрэн һаали-хэшэг ха юм даа.

— Манай һаалишад хэниикь хэн гэшэгүй бэрхэнүүд, гэдэргээ таталдажа ябаха хүн байхагүй,—гэжэ гүүртые даагша магтана.

Долгор хээтэйн магтаалда хүн гээд лэ амархан хүртэхэгүй. Олон табан үгэгүй, эрид, хүнэй арадань хэлэхэгүй, нюуртань сэхэ табидаг зантай хадань, малшан бүхэниикь эгэшэ нүхэртөө этигэдэг.

Үбһэ тэжээлээр холо ядалдажа байдаг энэ гүүртын һаалишад яагаад иимэ ехэ һү һаана гээшэб гэжэ колхозой бусад гүүртынхид гайхалдадаг. Теэд гайхаха. ойлгожо ядаха юумэн эдэнэрэй хүдэлмэридэ байхагүй. Эгээн түрүүн эдэ һаалишад бултадаа эбтэй эетэйгээр ажалладаг, бэе бэедээ туһалалсадаг. «Эбтэй шаазгайнууд эреэн гүрөөһэ бариха» гэжэ дэмы хэлсэдэггүй бшуу.

— Нэгэшье үнеэ һубайруулаагүй, бултыень тугаллуулһан хойноо ехэ һү һаангүй яаха хүмбибди,—гээд һаалишад дарьялдаха.

Тэрэ зүб. Энэ гүүртын һаалишад, малшад үнгэрһэн жэлдэ бүхы 110 үнеэдһээ 126 тугал абажа, 114-ыень томо болгожо шадаа ха юм.

Энэ амжалта тэдэндэ бэлэхэнээр туйлагдаа бэшэ. Гүүртынь дэргэдэхи искусственна үрэжүүлгын пункт үбэлдөө хүйтэн, тэндэ байжа хүдэлхын аргагүй болодог. Техник-үрэжүүлэгшэ Данжа Батуевич Цыдыпов тэрэ пунктаа дулаалха, һэльбэжэ табиха гэжэ колхозой хүтэлбэрилэгшэдые хүдэлгэжэ ядаад, пунктынгаа бүхы хэрэгсэлнүүдые гэртээ бариха баатай болоно. Ототой болоһон үнеэдые үрэжүүлхын тула бүхы юумээ гэртээ бэлдээд, тэрэнээ эбэртэлжэ, малай байра тээшэ бүншэдэг. Үнеэе станогто оруулжа, томо лаампын гэрэлдэ хаража үрэжүүлдэг гуримтай. Олон жэлдэ техник-үрэжүүлэгшээр хүдэлһэн хадаа бүхы юумэндээ ехэл нарин нягтаар хандадаг. Сэлэнгын госстанциһаа асарагдаһан үрые һайнаар шалгажа хэрэглэдэг юм. Техник-үрэжүүлэгшын үгы байбал, гүүртые даагша өөрөө тэрэнэй уялгые дүүргэжэрхихэ шадабаритай.

— Юрэдөө үбэл, зун илгадгүй, үнеэднай тугаллаһаар лэ 19—24 хоноод лэ заабол ототой болодог. Энээхэн үедэнь лэ үрэжүүлэгшэбди,—гэжэ Данжа Батуевич тайлбарилна.

Тиигэжэ гүүртын бүхы һаалишад түл абаха түсэб даабаряа үлүүлэн дүүргэжэ, үнеэн бүриһөө тугал абажа шадаа. Энээнэйнгээ түлөө гүүртын малшад нэмэлтэ түлөөһэндэ тугалнуудые абаха болонхой.

Нарай тугалнуудые һайнаар харууһалжа, эдеэлүүлжэ томо болгохо талааршье амжалтатай. Гүүртын тугалшад Цыбикдулма Будажапова, Дари Цыбанова гэгшэд ажал хэрэгтээ оролдосотойгоор хандадаг. тугалнуудтаа эдеэень һайса буйлуулжа үгэдэг, хуурай, дулаан байрада байлгадаг, зундаа зохидоор адуулдаг дүршэлтэй. Үнгэрһэн жэлдэ шадабаритай бэрхэ малшан Бутыт-Цырен Дамбиева нарай тугалнуудые томо болгоходонь ехэ туһа хүргөө. Эдэ малшадай харууһалжа байһан тугалнуудай байрада ороходо зүрхэ сэдьхэл баясамаар. Байрань арюун сэбэрхэн, тугалнуудынь хоёр дабхараар хэһэн хашалта соо дэбдигдэһэн зузаан һолоомон дээрэ хэбтэнэд. Энээндэшье гүүртые даагшын гар хүрэгдэһэн байха.

Бургаастайн гүүртын малшадай амжалтын «нюусануудай» үшөө нэгэ талань гэхэдэ, тэдэнэр зунай зүлгэ ногоон дээрэ һү ехээр һаажа абадаг. Хабартаа саһанай хайлахалаар лэ, апрель һарын эхеэр бэлшээри һайнтай Баруун-Бургаастайн эхиндэ түхеэрэгдэһэн зуһаландаа нүүдэг.

Гүүртын малшад Борис Цыденжапов, Ширап Будаев зунай һарануудта үнеэдээ хорёодо хаангүйгөөр, үдэр, һунигүй адуулдаг гуримтай. Үдэрэй халуунда Буургашанай ой модон соо малынь бэлшэдэг. Һуниндөө голдо оро... Тиигэжэ зунай һара бүри үнеэ... бүхэнһөө 250—280 килограм... һү һаажа абадаг юм. Зуһалан... гайнь дэргэдэ тээлнэг бии. Т... дээ доҳолһон бариһан үнеэ... оруулдаг.

Үбэлдөө һаалишад, малшад т... жэлээ һайса буйлуулжа, ам... руулжа малдаа үгэдэг. Тэж... буйлуулдаг цехтэ ажалладаг Сем... Бадмацыренов кормозапарнига... ходо бэлэн байлгажа, тэндэһ... һаалишад халуун уһа абажа, м... дон боошхонууд соогоо хэжэ г... рилтаяа хүдхаад, 5—6 час с... эһээһэн хойноол үнеэдтэ 'уул... даг. Эдэ үдэрнүүдтэ һолоомо ги... ролизно аргаар буйлуулжа, т... хай эхээр эһээхэ түхеэралгэ то... хогложо дүүрэхөөа байнхай. М... нөө үнеэдтэ сүүдхэдэ 15 ки... грамм силос, 2 килограмм үб... һаагдаһан литр һүн бүхэндэ 2... грамм хүртэхөөр таряа талхан... зүйл эһээгдэжэ эдюүлэгдэнэ.

Һаалишад гүрэндөө һайн ш... нартай, үдхэн тоһолигтой һү т... шаахa гэжэ оролдоно. Энэ тала... фермэ дээрэ ариг сэбэр нарин... сахигдана. Һаалишад үнеэдэйн... хүхэ дэлэн һайса угаажа, ар... һаадаг заншалтай. Һүнэйнь то... лиг үбэлдөө 4,2—4,3 проце... зундаа 3,9—4,0 процент боло... байха юм. Бэлэдхэлэй пункт... тушаагдаһан һүниинь бүхы... һайн шанартайда сэгнэгдэнэ.

Сэлэнгын совхозой эрхим һа... лишан Надежда Тадвашкина... бэшэгтэй танилсажа, гүүрт... малшад, һаалишад шэнэ жэ... үнеэн бүриһөө тугал абаха, а... гынь 2 мянган килограмм... һааха зорилго урдаа табяа. З... зургаан бэрхэшүүлэй һанаһан... хүрэжэ, һарбайһанаа абаха ба... һаниинь дамжаггүй.

Б. ГЫЛЫКОВ,
манай тусхай корр.

ХОЁР МЯНГАТАНАЙ ЗОРИГ

Эрхимээр ажаллаа! Малшадай суглаан дээрэ иимэ сэгнэлтэ абаһанаа Маланья Савельева Контелина Ткачева хоёр мартадаггүй. Эдэнэр Бэшүүрэй совхозой гурбадахи отделениин һаалишад. Үнгэрһэн жэлдэ хэды һү һаагаа гээшэ хаб? Иигэжэ һурагшалаа һаатнай, «хоёр мянгатан» гээд хүнүүд хэлэхэ байха.

Тиимэл даа, үнеэн бүриһөө хоёр мянганһаа ехэ һү һааха гээшэмнай һайн лэ даа. Эдэ хоёр һаалишад совхоз соогоо мүрысөөндэ шалгаржа гараа ха юм. Малаа һайнаар харууһалаа, түрүү онол аргануудые хэрэглээ. Теэд иимэ амжалта ооһэдынь оролдосотойгоор ажаллаһанһаа туйлагдаа. Мүнөө һаалишад Савельева Ткачева хоёр Сэлэнгын совхозой түрүү һаалишан Н. Тадвашкинагай бэшэгтэй танилсажа, республика дотороо дэлгэрһэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсахаяа байна.

Отделениин үшөө нэгэ хүн тухай хэлээебди. Семен Селиверстович Афанасьев! Энэмнай дүршэлтэй малшан. Нёдондо 130 эрэ хашараг харууһалжа, намарай һэрюу оротор һайса таргалуулаад, түс бүриинь гурбан центнертэй болгожо шадаһан байгаа. Ажалай дүн гаргахада, энэ малшанһаа һайнаар ажаллаһан хүн совхоздо үгы байба.

Эдэмнайл нютагтаа магтуулагшад гээшэ. Эрхимээр ажаллаһан хүнүүд! Совхозой дирекци, партийна комитет эдэ гурбанда үнэтэ шан барюулаад, ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон 200 килограмм шэгнүүртэй нэгэ нэгэ бүрүү үгөө.

И. ТКАЧЕВ.

КОММУНИС АЛДАРТАН

ХЭДЭН алда үргэнтэй ехэ үүдэн сэлигдэжэ, дорьбоо ехэтэй дохёо зэдэлшэбэ. Удангүй тооһо шоройгоо ялайтар аршууһан тепловоз депо сооһоо аалиханаар гараба. Хэр олон мянган километр аяншалаад, хэдэн зуу мянган тонно ашаа арадай ажахыда зооһэнэйнгоо һүүлдэ энэ хүсэтэ «хүлэг» деподо орожо гарахаб? Яһалал байгаа ёһотой даа, маргалта байхагүй.

Депогой хүдэлмэридэ үдэр, һуниин илгаа байхагүй. Гурбан халаанай хүдэлмэришэд эндэ оруулагдаһан тепловоз, паровозуудые һайнаар, түргөөр заһабарилха, түрэл партиингаа XXIII съездые ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гэһэн нэгэл эрмэлзэлгэтэйгээр ажаллана.

Механическа цех. Үрэмдэлгын, харуулдадаг, элдэб түрэлэй станогуудай дэргэдэ зогсоһон хүдэлмэришэд сүлөө тухагүйхэн. Бури саана, наждак тошылодо мүлиглэжэ байһан детальһаа улаан дүлөөр соробхилһон шэрээдэһэн сасарна.

Николай Андреевич Коноваленко алишье юумэндээ болгоомжотойгоор хандадаг, нягта нарин хүн хэбэртэй. Энгэрэйнгээ хармаанһаа ялагар сагаан штангенциркуль абажа, бэлэн болоод вертак дээрэ табигдаһан хэдэн деталиин хэм хэмжүүр, шанар шалгажа оробо. Тиигэхэ зуураа деталь бүхэниие захаһаань абанагүй. Аляанайнь хаана ямар дутагдалтайе хараһаар ойлгоно янзатай. Хэмжүүрээ табихатайгаа зэрэгэ ажаглалтынгаа зүб байһанда этигэн, тархяа һэжэрнэ.

— Бүхэли миллиметр дутуу тошылдоол. Энэ валик хэнэйб? —гээд бригадир Николай Коноваленко токарьнуудтаа хандаба.

— Минии, — гээд гурбадахи станогто хүдэлмэрилжэ байһан залуухан хүбүүн харюусаба.

— Наашаа ерэ. Валигайшни бүдүүн хэды миллиметр байха ёһотойб? Хэмжэл даа, өөрөө.

— Дүшэн хоёр байха аад, нэгээр үлүү болошоол. Обёороогүй байнаб..,—гэбэ тэрэ хүбүүн.

Залуу токарь Эрик Гунин токариин һурагшаар гурбан һара соо хүдэлмэрилһэнэйнгөө удаа бэеэ даагаад һаял ажаллажа эхилэнхэй. Бригадир залуу хүдэлмэришэнэйнгөө дүй дүршэлөөр үшөөл ядалдажа ябаһаниие мэдэдэг, хэһэн алдууень зохидоор ойлгуулжа, өөрөөрнь заһуулдаг байха юм.

— Деподо хүдэлмэрилжэ эхилһээр хори гаран жэл болооб, — —гээд Николай Андреевич хөөрэбэ.—Арба гаран жэлыень бригадираар. Энэ үе соо олон залуушуулые һургаһан байхаб. Дайнай һүүлэй жэлнүүдтэ бэрхэтэйшэг байгаа. Мүнөө һайн болоо, дандаа ФЗО-гой һургуули дүүргэһэн залуушуул ерэнэ. Энэ Эрик хүбүүн бага наһанһаа үбшэндэ нэрбэгдэжэ, һургуулида шууд ябажа шадаагүй хүн. Теэд яахабши, хүнэй наһанда элдэб бэрхэшээл тохёолдодог ха юм. Һургуули багатайшагшье һаа, Эрик һүбэлгэн, оролдосотой хүбүүн, бэрхэ токарь болохо байха. Бригадымнай гэшүүд бултадаа Эригые һургаха гэжэ хэлсэнхэй, баралдаа тэрээндэ туһалдаг, заадаг байна.

Механическа цехэй гурбан халаанай хүдэлмэришэдэй дундаһаа Николай Коноваленкын бригадын түрүүлжэ ябаһаниие дары ойлгохоор. «КПСС-эй XXIII съездые ажалай шэнэ амжалтаар угтая!» гэһэн уряа лозунг доро табигдаһан Хүндэлэлэй самбарта Николай Андреевичэй даадаг бригада бүхөөр һуунхай. Долоон жэлэй түгэсхэл байһан 1965 ондо абаһан уялгаяа сум дүүргэжэ, гансал эрхим шанартай продукци үгэдэг болоо. Бригадын арба найман гэшүүд туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарнагүй, түрэл партиингаа ээлжээтэ съездын хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсанхай.

Арбан хоног бүхэндэ халаануудай графигай дүүргэлтэ шалгагдана. Продукциин шанарай, ажалай бүтээсэлшье талаар Коноваленкын бригадынхид бэшэндэ хүсэгдэнэгүй. Шэнэ жэлэй түрүүшын һарада баһал түрүүлжэ, Хүндэлэлэй самбарһаа буухаяа болибо.

Бригадын гэшүүдэй дунда үнэн сэхэ ажалаараа бултанда хүндэтэй болоһон токарьнууд олон. Тэдэнэй нэгэн үнинэй токарь Виктор Иванович Гузенко болоно. Тэрэнэй барижа байдаг станогынь универсальна. Ямаршье хэмжүүрэй деталь үрэмдэхэ, хобол гаргаха, мүлихэшье аргатай. Теэд токарь бүхэн тэрээндэнь ажаллажа шадахагүй. Тиимэ станок жолоодохын тула 5—6-дахи разрядтай байха хэрэгтэй.

— Манай Виктор Иванович ямаршье даалгабари дүүргэжэ ядахагүй, уран гартай, бэрхэ уралан нарижуулагша юм, — гээд бригадир магтан хөөрэнэ.—Тепловозой ямаршье орёо нарин деталиие хэрэгтэй болзортонь тордиһогүй наринаар бүтээдэг гээшэ...

Иимэ уран гартан, ажалай бэрхэшээлһээ айдаггүй урагшаа һанаатан бригадын гэшүүдэй дунда захаһаа абаһаар. Токарь Анат... лий Здоровые Улаан-Үдэ ста... циин локомотивна деподо хэн м... дэхэ, танихагүйб? Тепловоз, пар... возуудай машинистнуудшье а... новатортай хөөрэлдэжэ, техни... скэ дэбжэлтын асуудалаар зүбш... абадаг, һанамжа дурадхалаа х... руулдаг байна. Анатолий Здар... токарна үйлэдбэри һайн мэдэх... эрдэм болбосоролоо ходо дээш... лүүлдэг дээрэһээ депогойнгоо ... гэдэхи түрүү дүй дүршэлэй һ... гуули хүтэлбэрилдэг, үйлэдбэри... түрүүшүүлэй баян дү... шэлые бүгэдын шадаб... ри болгодог юм. Мүн... тэрэ түмэр замай техни... кум ажалһаа таһара... гүйгөөр дүүргэхэ ойртоо.

Коммунис партиимнай XXI... съездын нээгдэтэр хоёр һара ү... бэ. Николай Андреевич Конов... ленкын хүтэлбэрилдэг комму... ажалай бригадын хэлэһэн үгэ... хэр зэргээр хүрэжэ ябаһани... хэрэг ажал дээрэһээнь элеэр ... рагдана. Түрүүшын квартал... туршада 1.700 түхэригэй мета... арьбалха гэһэн уялгань хахал... ба. Нормоёо дүүргэдэггүй нэгэ... хүн үгы, продукциин шана... түлөө шанга тэмсэл табигданх...

Хүдэлмэреэ ажахын тоосоо... оруулһанһаа хойшо бригадын ... шүүн бүхэн продукциин өөры... үные хямдаруулхын хойно... оролдоно. Тепловоз, паровозу... задалагдаһан узелнуудые на... наар хаража, дахин хэрэглэг... мээр детальнуудыень илган а... на.

Иигэжэ коммунис алдартан... хүдэлмэришэ хүдэр гарай хү... үдэр ерэхэ бүри арьбажана, хо... аянда мордохо хурдан «хүлэг... дые» заһалсана.

Түмэр замай ажалда үдэр һ... ниин илгаа байдаггүй. Заха ... заарнуудые харилсан холбуу... энэ транспорт—арадаймнай а... хын бүхэли һалбарил. Энэ ... ажахын гол хүсэн болоһон хү... тепловозуудые хэзээдэшье ба... байлгалсадаг эдээхэн комму... алдартанай ажалаар баяганаб... үрмашанабди.

Б. ДАШИЕВ.

1965 ОНДО СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫН ХҮГЖЭЛТЭ

(*Түрэсхэл. Эхининь 1-дэхи нюурта*)

...ир телевизор, 1.675 мянган хэһэг ...дольник, 3,4 миллион хэһэг хуб... утаадаг машина, 1,8 миллиард ...ргэй мебель бүтээгдэ.

Турба мянга шахуу шэнэ түхэлэй ...шина, механизм, аппарат болон ...ай түхеэрэлгэ, хиналта хэхын, ...лэдбэриие автоматаар хангахын ...шэ хэрэглэгдэхэ 1100 гаран элэ... янзын шэнэ түхэлэй приборнууд ...эй турша соо ухаалан зохёогдо... бүтээгдэһэн болоо. Шэнэ түхэлэй ...0 шахуу продукцие, тэрэ тоодо ...эрэл хэрэглэхэ машинануудай ...агрегадуудые, бүтээсэ ехэтэй ...болон автоматическа ли... хүдөө ажахыда хэрэгтэй ...нануудые, ехэ ашаа даадаг ав... олон промышленна пред... бүтээжэ гаргадаг болоо. ...рга, хойшо гараһан түхэлэй ... 400 шахуу ондоо нэрэтэй маши... түхеэрэлгэ болон приборнууд ...лдэхээ болёо.

Үйлэдбэриин техническэ талаар ... хүдэлхэ, найжаруулха зорилго... 2 миллион 800 мянга шахуу ... хохёолгын болон уралан ... ...ултын шудархалнууд үнгэрэгшэ ... арадай ажахыда нэбтэрүүлэг...

...ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, ...шленна продукциин өөрынь үнэ ...руулха жэлэй түсэб дүүргэгдэ... ашаг олзо ехэ болоо. Өөрынь үнэ ...руулһанаа 250 миллион шахуу ...ег түсэбһөө гадуур алмагдаа.

Промышленностиин хүдэлмэридэ ...лагдаһан амжалтануудай хажуу... хэдэ хэдэн дутагдалнууд ... гэжэ СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл соо тэмдэглэгдэнэ. Олохон предприятинууд продукци бүтээн гаргаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, өөрынь үнэ хямдаруулха ба нөөсэ хэрэглэхэ даалгабаринуудаа дүүргээгүй. Үйлэдбэриин гол фондуудай түхэриг бүхэндэ абтадаг продукци үнгэрэгшэ жэлдэ зарим тэды бага болоһон юм.

КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй (1965 он) шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр хүдөө ажахые хүгжөөн дэбжэхэ, колхоз, совхозуудай экономикые улам саашадань бэхижүүлхэ тушаа горитой хэмжээнүүд бэелүүлэгдэжэ гэжэ СССР-эй ЦСУ саашань мэдээсэнэ. Уридшалан абтаһан мэдээнэй ёһоор 1965 ондо хүдөө ажахын продукциин хэмжээн урданай түйлэгдэһэн дээдэ хэмжээнһээ нэгэ бага ехэ байгаа. Тиигэжэ зуура мал ажалай продукци нилээд ехээр абтаа, харин газар тариаланай продукци 1964 ондоһоо орходоо бага байба.

Колхозуудай гүрэндэ худалдан абадаг, мүн совхозуудай ородог хүдөө ажахын продукциин үнэ сэн үнгэргэшэ жэлдэ ехэ болгогдоһон байгаа. Колхозуудай бүхы олзо доход урда жэлэйхидэ орходоо 16 процентээр ехэ болоо. Колхозниигудай ажалай түлөөнэй мүн ... Ажалай түлөөндэ үгтэхэ орооо таран 7 процент ехээр үгтөө.

Ороной зүүн зүгтэ газар тариалан гасуурта дайрагдажа, ороной тариан бүхы дээрээ багаар абтаа. Энэнь 1965 ондо 120,5 миллион тонноһоо ургаһан юм. Ороной тариа худалдан абалгын хэмжээн түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо бага байгаа. Зохихо хэмжээнүүдые абаһанай эсэстэ орон хилээмэ талхаар бүрин хангагданхай.

Хлопок ургуулха талаар горитой амжалта түйлагданхай. Оромнай 5,7 миллион тонно сэбэрлэгдээгүй хлопок хуряажа абаһан байна. Энэнь хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ болоно. Саахарай свёклын, наран сэсэгэй, лёной, хартаабхын болон овощой һайн ургаса хуряагдаа.

Мал ажалдахи байдал һайжараа. Али бүхы ажахынуудые оруулалсан ашаг шэмэ үгэдэг малай тоо толгой 1965 оной эсэстэ орон дотор иимэ байгаа: эбэртэ бодо мал—93,4 миллион толгой, гахай—59,5 миллион толгой, хони, ямаад —135,8 миллион толгой. Малай ашаг шэмые дээшэлүүлһэнэй, тоо толгойень олошоруулһанай ашаар али бүхы ажахынуудта мал ажалай продукт эды шэнээн ехээр абтаа гэбэл: мяхан—9,6 миллион тонно, һүн—72,4 миллион тонно, үндэгэн—29 миллиард, нооһон—356 мянган тонно. Мал ажалай продуктнуудые гүрэнэй худалдан абадаг түсэб болзорһоонь урид дүүргэгдээ һэн.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин материально-техническэ зэбсэгжэлгэ улам саашадаа бэхижүүлэгдэжэ байгаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ хүдөө ажахыда капитальна барилгын горитой хараа түсэб бэелүүлэгдээ; гүрэнэй ба колхозуудай капитальна һомололгын мүнгэн 11 миллиард үлүүтэй түхэриг болоо. Жэлэй турша соо хүдөө ажахы: 240 мянган трактор гэхэ гү, али 15 мориной хүсэндэ оруулхада 483 мянган трактор, 77 мянга үлүүтэй ашаанай автомобиль, тарья хураадаг 77 мянган комбайн, силос хураадаг 22 мянган, свёкло хураадаг 17 мянган, хартаабха хураадаг 6 мянган комбайнууд болон бусад ехэ техникэ абаһан байна. Минеральна үтэгжүүлгэнүүд 23 процент ехээр үгтөө.

Ороной транспорт улам саашадаа хүгжэжэ, ашаа шэрэлгын талаар арадай ажахын хэрэглэмжые бүрин хангажа байгаа гээд, удаадахи бүлэг соонь хэлэгдэнэ. Тусхайлан хэлэхэдэ, үнгэрэгшэ жэлдэ түмэр замай транспортаар ашаа шэрэлгын эрьесэ 1948 миллиард тонно-километр болоһон, түмэр замаар 2401 миллион тонно ашаан шэрэгдэһэн байна. Долоон жэлэй турша соо бүхы түрэлэй транспортын ашаа шэрэлгын эрьесэ 72 процент болоо, харин долоон жэлэй түсэбөөр 56—59 процент болохо гэжэ хараалагдаһан байгаа. Электровозууд болон тепловозуудай хүсэндэ оруулагдаһан түмэр харгын утань жэлэй турша соо 8 мянган километрээр ехэ боложо, хамта дээрээ 80 мянга шахуу километр болоо.

Нёдондо жэлдэ арадай ажахын бүхы һалбаринуудта үйлэдбэриин шэнэ хүсэнүүд ашаглалгада үгтөө. 500 шахуу томо промышленна предприятинууд, тэрэшэлэн шэнэдхэгдэн хубилгагдаһан ба үргэдхэгдэһэн предприятинуудта олон тоото шэнэ цехүүд, үйлэдбэринүүд ашаглалгада үгтэһэн байна. 1965 ондо арадай ажахыда хэгдэһэн бүхы капитальна һомололго 48 миллиард үлүүтэй түхэриг болоо.

Арадай ажахыда хүдэлдэг хүдэлмэришэд ба алба хаагшадай тоо жэл соо дунда зэргээр 76,9 миллион боложо, жэлэй турша соо 3 миллион 600 мянган хүнүүдээр олошороо. Энээнэй урда тээхи жэлнүүдэйхидэл мэтэ, 1965 ондо орон дотор ажалгүйдэлгэ үзэгдөөгүй.

1964 оной һүүл багаар, мүн 1965 ондо хүн зоной хэрэглэмжые сэхэ хангажа байдаг арадай ажахын һалбаринуудай 20 миллион хүдэлмэрилэгшэдэй салин хүлһэн ехэ болгогдоһон байна. Арадай ажахын бүхы һалбаринуудта хүдэлмэришэд ба алба хаагшадай абадаг салин хүлһэнэй эгээл бага хэмжээниинь ехэ болгогдоо. Үнгэрэгшэ жэлэй эхинһээ хойшо колхозниигуудта гүрэнэй пенси тогтоогдоо. Хэрэглэмжын ниитын жасануудһаа хүн зоной абадаг бүхы тэдхэмжэ болон хүнгэлэлтэ 41,5 миллиард түхэригтэ хүрөө гэхэ гү, али 1964 онойхидо орходоо 13 процентнээр ехэ болоһон байна. Арадай ажахыда хүдэлдэг хүдэлмэришэд ба алба хаагшадай һарынь дунда зэргын салин хүлһэн 1964 ондо 90 түхэриг байһан һаа, 1965 ондо 95 түхэриг болоо гэхэ гү, али 5,8 процентээр ехэдхэгдээ. Ниитын жасануудһаа абадаг тэдхэмжэ болон хүнгэлэлтэнүүдыень энээн дээрэ нэмээхэдэ дунда зэргын салин хүлһэниинь һарадаа 121 түхэригһөө 128 түхэриг хүрэтэрөө ехэ болоһон жэшээтэй. Нөөсэлгын кассануудта хүн зоной хадагалдаг нөөсэ жэлэй һүүл багаар 18,7 миллиард түхэриг болоһон, жэлэй турша соо 19 процентээр ургаһан байна.

Гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанай розничнэ эд бараанай эрьесын хэмжээн 1964 ондо 95,3 миллиард түхэриг байһан һаа, 1965 ондо 103,5 миллиард түхэриг хүрэтэрөө ехэ болоо. Нёдондо жэлдэ нооһон, торгон, лён бүдэй, эдэ бүдүүдһээ оёгдоһон хубсаһа хунарай, дотор хубсаһанай, арад зоной хэрэглэмжын зарим бусад эд бараанай гүрэнэй розничнэ сэн доошолуулагдаһан байгаа; үнэ сэнгүүдые иигэжэ доошолуулһанай эсэстэ хүн зон нэгэ жэлэй турша соо 1,2 миллиард түхэриг арьбалха жэшээтэй.

Арадай гэгээрэлэй, эрдэм, наукын ба соёл культурын талаар улам саашадаа амжалта түйлагдаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ 71 миллион үлүүтэй хүн зон элдэб янзын һуралсалда хабаадуулагдаа һэн. 1965 ондо арадай ажахы 1 миллион мэргэжэлтэдые, тэрэ тоодо дээдэ һургуулитай 400 мянган, тусхай дунда һургуулитай 600 мянган мэргэжэлтэдые абаһан байна. Гүрэнэй, мүн хүдэлмэришэд, алба хаагшадай мүнгэ зөөриин ашаар, гүрэнэй үгэдэг зээли мүнгөөр городуудта болон хүдөө нютагуудта дүн хамта 78 миллион шахуу дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байранууд ашаглалгада үгтөө гэхэ гү, али 1964 онойхидо орходоо энэнь 3 миллион шахуу дүрбэлжэн метрээр ехэ болоно. Энээнһээ гадна, колхозуудта 350 мянга гаран гэр байранууд баригдаа. Ямагтал үнгэрэгшэ жэлэй турша соо шэнэ квартиранууд болон гэрнүүдтэ, тэрэшэлэн урдань баригдаһан гэрнүүдһээ үшөө һайн гэр байрада 10 миллион үлүүтэй хүн нүүжэ ороо.

1966 оной январиин нэгэндэ СССР-эй хүн зоной тоо 232 миллион шахуу болоһон байна.

(ТАСС).

ВЬЕТНАМ ТЭМСЭНЭ ВЬЕТНАМ ИЛАХА

«Эдэнэр эхэ ороноо хамгаална! Эсэргүүсэлгын дайнда хабаадагша Ле Ван Гхан, эмэгтэй таряашан Ле Тхи Нга, һургуулиин шаби Буй Ван Нгуен».

(«ВЬЕТНАМ ТЭМСЭНЭ, ВЬЕТНАМ ИЛАХА!» гэһэн, ТАСС-ай фотокорреспондент Валентин Соболевой зурагуудай выставкэ, Журналистнуудай түбэй байшан).

ТАСС-ай фотохронико.

АМЕРИКАН ЭЭЭРХЭГ ТҮРИМХЭЙШҮҮЛЫЕ ШОО ШОБТО ХАРАНАБДИ

ЭБ НАЙРАМДАЛ ХАМГААЛХА СОВЕТСКЭ КОМИТЕДЭЙ МЭДҮҮЛГЭ

Эб найрамдал хамгаалха советскэ комитет мэдүүлгэ хэжэ, тэрээн соогоо иигэжэ онсолон тэмдэглээ. Вьетнамай Демократическа Республикын газарые зэрлиг муухайгаар бомбодолгые США-гай авиациин дахяад эхилһые—американ империалистнуудай һандаргалгын шэнэ аашые эб найрамдалай тала баридаг совет хүнүүд уур сухалтайгаар буруушаана.

Хүн түрэлтэнэй үмэнэ табигдаад байһан эгээн лэ шанга асуудалнуудай нэгые үнэн зүбөөр, бодолтойгоор гуримшуулха зорилгоор шэнэ үүсхэл гарган президент Хо Ши Минэй хандаһанай һүүлээр хоёр хоноод байхада, Холбоото Штадуудай зонхилхы этэгээдүүд ДРВ-дэ дээрмэшэн ёһоор агаарһаа добтолгые дахяад эхилээ. Эб найрамдалай тала баридаг совет хүнүүд энэ үүсхэлыень, тэрэшэлэн Вьетнамай Демократическа Республикын президент Хо Ши Миндэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорнын үгэһэн харюу соо найруулагдаһан Советскэ правительствын хараа бодолые ехээр һайшаана.

Империалис эээрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүсэн, бэеэ даанхай байдалай, бүрин эрхын, оронойнгоо нэгэдэлэй болон газар уһанай бүрин бүтэн байхын түлөө, Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө аха дүү баатарлиг вьетнам арадай эрэлхэг зоригто шанга тэмсэлээр баясанабди, энэ тэмсэлыень үнэн зүрхэнһөө дэмжэнэбди.

ДРВ-е бомбодолгые, тэрээндэ эсэргүү США-гай эээрхэг түримхэй ябуулгые дары болюулха, Урда Вьетнамһаа американ зэбсэгтэ хүсэнүүдые гаргаха, өөрыгөө тодорхойлхо ёһотойл эрхэдээ үндэһэлэн, хуби заяагаа өөһэдөө шиидхэхэ арга вьетнам арадта олгохо тухай комитет эб найрамдалай тала баридаг бүхы совет хүнүүдэй зүгһөө эрилтэ хэнэ.

(ТАСС).

ҮНЭН ЗҮБ ТЭМСЭЛ ИЛАЛТА ТҮГЭСӨӨР ДҮҮРЭХЭЛ

ВЦСПС-эй Центральна Совет совет профсоюзуудай дала миллион үлүүтэй гэшүүдэй зүгһөө Вьетнамда США-гай хэжэ байһан эээрхэг түримхэй ябуулгын үргэдхэгдэжэ байһые шэрүүн шангаар буруушаана, ДРВ-гэй газарые зэрлигээр бомбодолгын дахяад һэргээгдэһэндэ эрид шууд буруушаалга хэжэ байһанаа элирхэйлэн мэдүүлнэ.

Вьетнамда эээрхэг түримхэй шэнэ аашые США-гай гаргажа байһантай дашарамдуулан, 1966 оной февралиин 1-дэ Советскэ правительствын хэһэн мэдүүлгые СССР-эй ажалшад хүсэдөөр дэмжэнэ гээд ВЦСПС-эй мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. Уласхоорондын пролетарска һанал нэгэдэлгын гол ёһонуудта үнэн сэхэ байдаг советскэ профсоюзууд хадаа эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө нангин тэмсэл хэжэ байһан аха дүү вьетнам арадта али бүхы туһаламжа болон дэмжэлгэ саашадаашье үзүүлхээр бэлэн байһанаа элирхэйлэн мэдүүлнэ.

Вьетнамда Американ хэжэ байһан эээрхэг түримхэй ябуулгада эсэс табихын тулада тэмсэжэ байгаа вьетнам арадта талархалгын ябуулгануудые бүри эдэбхитэй болгохыень дэлхэйн бүхы оронуудай ажалшад болон профсоюзуудые, Вьетнамда, американ империализмын эээрхэг ябуулгын шангадхагдажа байһантай дашарамдуулан, ВЦСПС уряална. Вьетнамдахи дайн байлдаа зогсоохын түлөө эрид шанга ябуулга хэхыень, Вьетнам тушаа бэелүүлэгдэдэг аюултай, уршагта муухай политикаяа, американ арадай национальна аша туһада таарууһүй политикаяа хубилгаха тухай правительстводаа эрилтэ хэхыень Америкын Холбоото Штадуудай ажалшад болон профсоюзуудые ВЦСПС уряална.

Вьетнам арадай үнэн зүб тэмсэл илалта түгэлдэрөөр дүүрэхэ гэжэ совет ажалшад гүнзэгы ехээр этигэнэ гээд мэдүүлгэ соо саашадаа хэлэгдэнэ. Энэ тэмсэл хэхэдээ, вьетнам арадай эрэлхэг зориг гаргалга, шууд сэхэ дура хүсэл, Советскэ Союзай, бусад социалис оронуудай арадуудай, бүхы дэлхэйн ажалшадай туһаламжа болон дэмжэлгэ илалта түйлаха нүхэсэл боложо үгэнэ.

(ТАСС).

АЛИ СЕЛЬСОВЕТ ТҮРҮҮЛЭЭБ?

Ажалшадай депутадуудай сомоной, сельскэ Соведүүдэй хоорондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй 1965 оной дүрбэдэхи кварталай дүнгүүдые Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет, гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэришэдэй профсоюзай обком бүридхэжэ, Зэдын аймагай **БОРЬЕОГОЙ** сомоной Соведтэ Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дамжуулгын Улаан туг, мүн 250 түхэригэй нэгэдэхи мүнгэн шан барюулха болобо.

Борьёогой сомоной Соведэй депутадууд, эдэбхитэд үбһэ тэжээл, таряа хуряалгын, хүдөө ажахын продукт тушаалгын, үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлгын үедэ «Коммунизм» колхозой малшад болон механизаторнуудай дунда эмхидхэлэй ехэхэн хүдэлмэри ябуулаа. Тус Соведэй олохон депутадууд үйлэдбэри дээрэ эрхим һайнаар хүдэлһэн, ажал дээрээ өөһэдөө үльгэр жэшээ харуулан, колхознигуудые хамтын ажалда эдэбхитэйгээр хабаадуулһан. Дурсагдаһан колхозой һүнэй-товарна фермэ дээрэ депутадай хоёр бүлэгүүд, хэдэн постнууд байгуулагдажа, үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ, сагаан эдеэ ехээр абаха, нарай мал гарзагүйгөөр харууһалан абаха, ажалай журам бэхижүүлхэ хэрэгтэнь малшадта туһална.

Һургуулиин, больницын, хүүгэдэй эмхи зургаануудай, клубуудай болон магазинуудай хүдэлмэри һайжаруулха тухай асуудалнуудые гүйсэдкомойнгоо заседанинууд дээрэ сомсовет зүбшэн хэлсээ. Олонхи депутадуудынь һунгагшадайнгаа урда тоосонхой.

Хүн зонтойгоо Соведэй болон тэрэнэй гүйсэдкомой ехэ хүдэлмэри ябуулһанай эсэстэ «Коммунизм» колхозойхид гүрэндэ мяха худалдалгаар жэлэйнгээ түсэб 101 процент, һүөөр—107 процент, нооһоор—139 процент дүүргэһэн, үрэһэ хүрэнгөөр, эдеэ хоолой болон тэжээлэй зүйлнүүдээр өөрыгөө сүм хангажа шадаһан байхаһаа гадна, малайнгаа үбэлжэлгые, түл абалгые эмхитэй һайнаар үнгэргэнэ. Хүн зонһоо үндэгэ худалдан абаха түсэб 160 процент, нооһоор—140 процент, мяхаар 138 процент дүүргээ.

Борьёо тосхондо библиотекэтэй клуб баригдаа. Инзагатада Культурын ордон бодхоогдожо дүүрүүтэй. 8 гэр байра ашаглалгада үгтөө. Тосхонуудта 2500 модод һуулгагдаа. Соведэй бюджет олзынгоо талаар 101,7 процент дүүргэгдээ.

Кабанскын аймагай **БАЙКАЛО-КУДАРЫН** сельсоведтэ 150 түхэригэй хоёрдохи мүнгэн шан, Хориин аймагай **ХОРИИН** сельсоведтэ 100 түхэригэй гурбадахи шан барюулагдахаар шиидхэгдэбэ.

Тэрэшэлэн Загарайн аймагай Хуушан Бэрээнэй сельсовет, Бэшүүрэй Бага-Куналейн, Түнхэнэй аймагай Жэмһэгэй, Мухар-Шэбэрэй Хонхолын, Прибайкалиин Турунтайн, Захааминай Сагаан Мориной, Сэлэнгын Юрөөгэй, Улаан-Үдын хүдөөгэй аймагай Саянтын, Баргажанай, Уро-Читканай сельсоведүүд социалис мүрысөөндэ һайн үрэ дүнгүүдые түйлаа гэжэ тэмдэглэгдэбэ.

М. БАРАННИКОВ.

ТҮРҮҮ УЧАСТОГТА—УЛААН ТУГ

«Забайкаллес» комбинат болон ой модоной, саарһанай, модо болбосоруулгын профсоюзай обком модо бэлэдхэлшэдэй декабрь һарын дүнгөөр, Шулуутайн леспромхозой Г. М. Бузинай мастерска участогые мүрысөөндэ илаа гэжэ мэдэрээд, тус участогта дамжуулгын Улаан туг, нэгэдэхи мүнгэн шан барюулха гэбэ.

Мастерска участогайхид январьда ажалайнгаа хурдабшалал заашье һуладуулангүй хүдэлһэн байна. Үнгэрэгшэ һарын түрүүшын хахадта 5178 кубометр модо бэлэдхэхэ түсэбтэй байһан аад, тэрэнээ 8640 кубометр хүргэбэ.

Тэрэшэлэн энэ леспромхозой нүхэд Таюрскиин, Поляковой даадаг бага комплексно бригаданууд бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана.

А. КОНДРАТЬЕВ.

Ч. НАМЖИЛОВ

ХИЛЭЭМЭНЭЙ СЭН

(*Поэмын нэгэ бүлэг*)

...барай наран игаажа,
...да майлын энгэрээр
...гын зөөлэхэн тобшые
...алан, субуулан хадажа,
...ар дээрэһээ һанжаһан
...лтан утаһаар бүхэлнэ.
...ргы торгон үнгөөрнь
...лоһоо хаража таняа гү,
...нишуухан үнэрһөөнь һогтоо гү,
...они, ямаад найтаажа
...ой юугээшье мэдэнгүй
...догоо-сондоо харайлданад...
...ргагүй яраһан хэбэртэй
...амни гэртээ буугаад,
...шуун аарса һоросогоожо
...нсата халуу ороходоо:
«Ажалда дүүгээ һургахаа
...бажа ябахам гү?» гээд
...э хүнэй хоолойгоор
...ыһээ табилга һураба.
...юу түргөөр дуулахадаа
...раад юундэ һуултайб?!
...нгор мориной нюрганда
...рёо дээрэһээ аһаажа,
...рбагар хоёр гартамни
...хуулжа дэлһыень бажуулгаад,
...дам өөрөө мордожо
...тын Хүнды руу шэглэнэбди.
...һээ саана гарахадаа
...эргээ нэгэ хаража,
...гүй ябаһан моринойнгоо
...эһыень үбдэглэн тулгалаад,
...л дээрээ бодожо
...юун шангаар эшхэрбэ.
...ирмог юумэдэл һалирһан
...гон доби моримнай
...туу гуталаар гэшхэхэдэнь
...жарлангяар хотогонон.
...гшон, бүншэн гэхэдээ
...боргоо һэжэн алдаба.
...ана, тэрэ баруун тээ
...гыгаар һүндэлһэн уладууд
...мар тэнэг һайшуул
...ана дуһана аа гү гэжэ
...нар тээшэ хаража,
...лгайгаараа даллан ооголнод...
...рэхэ газартаа хүрэн
...элөө дабан гэһээмнай,
...үүд, сарнууд, морид —
...рэнөөр илгахын аргагүй,
...ды жалгые бүрхөөһэн
...рин тооһон соо мушхарна...
...раар татуулан зүдхүүлһэн
...мсаал зузаан эритэй,
...дэр, набтар мөөртэй,
...шөө барюултай юуниинь бэ!?
...туу газарай хүрьһые
...ха зүһэн хүүлэжэ,
...рһан хуудаһа хаялна.
...ргагар түмэр шүдэтэй
...ар тэбхэр армагыешье
...рёор шэрүүлэн махажа,
...нсогор дэгнүүл үльтэргэн
...үүдшьеб тээ саанань
...элэн, хэршэн ябанад лэ.
...ганиин хүбүүд—баяшуулай
...хар эбэртэй һүрэгүүдэй
...хи һүрин субажа.
...йсал сарья болгоһон
Харгы зүргэнүүд хаагдажа
Хара шоройгоор булуулна.
Манай ахын туугааша
Малаан сарнуудай нэгэн
Шорогор эбэрээ ёдойлгон
Шортоо зүдхэхэ юм бэшэ,
Шархаажа гэдэргээ болоһоор
Шабхуур харахадаал даб гэнэ.
Һүүдэртэл хойноһоонь дахажа,
Һүдэ, гэшэгэнээ бэдэрһээр —
Хаа-яа баясан тонголзон,
Хара мууса бүдэрһөөршье
Урал амаа шоройдожо,
Унаха болотороо эсэбэб...
Аргагүй хүндэтэй, ямбатай
Айлшанай буужа ерэхэдэ,
Амаран хонохо унтариинь
Аятайгаар түхеэрэн байһандал,
Үдэрэй наранай игаадаг
Үбэр нэмэри газараа
Үльтэлэн, элдэн зөөлэлжэ,
Үргэнөөр дэбдин байнад лэ.
Айлшаниинь харин алин бэ?
Аржагар шарахан орооһон
Хоёр мори хүллэһэн
Хоорбо соохоно ерэнхэй,
Хүрьһэтэ газарта буухаяа
Хүлеэжэ ядан байнал ха.
Баруун Үрээ нютагай
Бар ехэ тайгаар
Буга, хандагай агнадаг
Бушуу Доржо үбгэн
Борохон, сомор түхэреэн
Бортого гартаа баринхай,
Алтан шаргал үрэһэ
Аятайгаар удхан абана.
Бамбагар зөөлэн «дэбисхэрэй»
Баруун хойто захаһаань
Аали жэгдээр алхалан,
Абажа орооһоёо хаяхадаа,
Бортогын хана дайруулжа,
Бороо мүндэртэл сэсэрүүлнэ.
Наранай ороход үеэр
Найгарган үгсэн ябахадань,
Гарһаань адхарһан орооһон
Гал дүлэндэл носожо,
Хахалпан зөөлэн газарта
Халуу оруулан унана....
Харанхы бүрэнхы боложо
Хамаг зоной тарахада,
Баһал мориндоо һундалдаад,
«Бахатай наадашье гаргаха»
Шэнээ тэнхээ һаланхай,
Шэмээгүй гэртээ хүрэбэбди.
Һаяхан һааһан һүнэйнгөө
Һаргама сагаан дээжые
Үдэшын боро хараанаар
Үргэн дэлхэйдэ сүршэжэ,
Эрьен тойрон байһан
Эжынгээ хажууда ерээд,
Үлын өөдөө харалсажа,
Үндэр холо руу шэртэнэм.
Үбгэн Доржын сасаһан
Үй түмэн орооһод
Мүнгэн тооһоор бударһан
Мүнхэ тэнгэридэ хөөрөөд,
Шэхэ дүлиирсэ шэнхинэн,
Сэсэрэн унахаяа байһаншуу —
Одо мушэдүүд ойротон
Олон мянгаараа ялалзана...

«Сергей Лазогой нэрэмжэтэ партизануудай полкын комиссар Андрей Юденков шамда, мүн лазогойхидто баясхалангай 1942 оной хүндэ хүшэр жэлдэ Смоленск шадар дайсанай ара талада ябуулга хэжэ байһан генерал П. А. Беловой морин сэрэгшэд-гвардейцүүдэй Ехэ Газар дээрэ оролгодо туһалһанайтнай түлөө баясхалангай тэмдэг болгон баринаб. 1-дэхи морин сэрэгэй гвардейскэ полкын командир гвардиин полковник Иосиф Фактор. 1966 оной январиин 10. Москва».

Граждан дайнай болон Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай үедэ Иосиф Факторой барижа ябаһан хуушанай һэлмэ дээрэ иимэ үгэнүүд һиилэн бэшэгдэнхэй. Һаяхан Сергей Лазогой нэрэмжэтэ партизануудай полкын урдын сэрэгшэдтэй уулзахадаа, Иосиф Фактор энэ һэлмые Андрей Юденковто барюулһан байгаа. Зураг дээрэ: Иосиф Фактор Андрей Юденковто һэлмэ барюулжа байна. Зүүн гарһаа—урдын партизан Петр Жаткин, баруун гарһаа—урдын партизан Анна Семенова.

ТАСС-ай фотохронико.

КОЛУМБИИН ТАРЯАШАД

Колумбиин правительствын сэрэгүүд оронойнгоо нэгэ департаментда 100 гаран таряашадые, олонхидоо эхэнэрнүүд, үбгэд, хүгшэд, үхибүүдые алаһан байна. 7000 хүнүүд түрэл нютагуудһаа зайлуулагдаа. Экваторай бүһэлүүртэ оршодог, 15.000.000 улад зонтой, Латиин Америкын бишыхан орон байһан Колумбиин правительствын захиралтаар хэгдэһэн зарим гэмтэ хэрэгүүд иимэл даа.

Колумбиин зүүн зүгэй нютагуудта дайшалхы ябуулгануудые хэжэ байһан партизан отрядай командованиин һаяшаг тунхаглаһан мэдүүлгэ сооһоо энэ орон дотор хашалта, мүрдэлгэнүүдэй шэнээр дэлгэрһэн тухай мэдээжэ болобо.

Энэ орон дотор юун болоно гээшэб? Яахадаа буу зэбсэггүй таряашадые алахыень, хүлһэ шуһаараа үрэжүүлһэн газар дээрэһээнь тэдэниие тиимэ олоор намнан зайсуулхыень солдадуудые баадхана гээшэб?

Колумбиин зонхилхы бүлэгүүдэй ябуулдаг политика сооһоо, арадайнгаа аша туһада урбаһан, Колумбиин бүхы экономикые гартаа абаһан, садаха дэбтэхые мэдэдэггүй америкын монополинуудые дэмжэлгын политикаһаань эдэ асуудалнуудта харюу олонобди. Энэ орон дотор шэбээлһэн америкын нефтяной компанинууд, тусхайлхада, «Техас петролеум компани», «Сокони вакуум» гэдэгүүд нютагай засагай туһаламжаар 9.000.000 гектар талмайтай газар эзэмдэһэн байна. Тиихэдэ хомхой хобдогоороо Латиин Америкэдэ суурхаһан «Юнайтед фрут» гэжэ монополис компани энэ орон дотор угаа ехэ талмайтай кофе болон бананай тарялангуудые эзэмдээд, «доторой гүрэн» болонхой.

Газаргүй таряашан туража ухэхэгүйн түлөө нюдарганда хүлһэлэгдэхэдөө, угаа бишыхан талмайтай газар арендээр абадаг юм. Тиихэдээ гэр бүлөөрөө долоон хоног соо хэдэн үдэртэ помещигтэ хүдэлдэг, тэрэнэй зүбшөөлгүйгөөр газарыень орхижо ошохо эрхэгүй юм. Хэрбээ нюдарганай газар таряалангаа ондоо баянда худалдаа һаань, тэрэ арендатор—таряашаншье шэнэ эзэндэ үгтэхэ ёһотой. Тиигэжэ ажалша таряашан нюдарган баяшуулай гартань бүримүһэн ородог.

Хариин оронуудай хүдөөгэй баяшуулай талые харадаг эндэхи правительство газар таряалангай асуудалаар таряашадай хуулита эрилтэнүүдһээ арсадаг байна. Зоболонто үлэсхэлэн байдал дээрэһээ Колумбиин олон мянган таряашад нюдарган баяшуулда эсэргүү тэмсэлдэ бодоно. Монополинуудай үгэ дууламгай правительство буу зэбсэггүй таряашадай урдаһаань сэрэгүүдые табина. Тиигэжэ таряашадай тэмсэлые буугай хүсөөр дараад, олон зуугаарнь тушаажа түрмэдэ һуулгадаг юм. Жэшээнь, 600 хүнэй һууритай Ибате гэжэ гансахан түрмэдэ 1500 хүн, олонхидоо таряашад һуулгагдаһан байха юм.

Америкын хүсэтэ монополинуудай аша туһада олон мянган таряашадые хохидуулжа байһан хархис муухай хуули журамда эсэргүүсэн, гартаа буу бараад тэмсэдэг Колумбиин эрхим хүбүүд, басагад ажалшан таряашадай тэмсэлые дэмжэнэ. Колумбиин таряашадые тушаажа түрмэдэ һуулгаха тухай түсэб Боготодо бэшэ, харин Пентагондо зохёогдодог юм гээд Колумбиин Компартиин хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн Альваро Васкеса мэдүүлһэн байна.

Иигэжэ хашуулжа байһан таряашадай гартаа буу барижа, олоороо партизан тэмсэл хэхэһээнь ондоо арга олдохогүй байна бшуу. Колумбиин патриодуудай хэжэ байһан үнэн зүб тэмсэлые бүхы түрүү үзэлтэй арад ниитэ дэмжэнэ.

Эндэ газар эдлүүриин түлөө таряашадай тэмсэл үргэлжэлһөөр.

В. ГЛОБА.
(ТАСС).

ЕРЭЭДҮЙДЭ ЕХЭЭР ХҮГЖЭХЭ ХОТО

Хани барисаатай, харилсаа холбоотой, харилсан туһалалсадаг байха тухай совет-румын договорой баталагдаһаар 18 жэлэй ой февралиин 4-дэ гүйсөө

Георгиу-Деж хотын үйлсэнүүдтэ бүришье эртүүр неоной галнууд яларна. Румыниин энэ һаяханай хотын үзэсхэлэн һайхан үнгэ шарайе үбэлэй уларил зарим тэды хубилгана. Бамбагар зузаан саһан хушалта доро хотын сэсэг намаата сквернүүд нойрсоно, мододой мүшэр һалаанууд үдэрэй наранда заримдаа мүнгэтэн ярларна, дулааран игаахадань дахинаа бархагар болон үзэгдэнэ. Гэр байшангуудай шэрэ будагууд лэ сагай уларилда хубилангүй, хуушан түхэлөөрөө үлэнэ хэбэртэй.

Георгиу-Деж хото—Румынида нэрлэдэгэй ёһоор, Ехэ химиин хэрэм—урдань юугээрээшье илгардаггүй байһан Онешть гэжэ өхэхэн тосхоной һуурида 10—12 жэлэй турша соо ургаа. Неделидэа нэгэ дахин гү, али ехэ һайндэрнүүдэй үеэр базаарнуудтань ерэдэг ойро тойронхи нютагуудай таряашад лэ иимэ тосхон бии юм гэжэ мэдэхэ байгаа. 4000 хүнтэй Онештиин гурбанай нэгэ хубиг шахуунь арадай засаг түрын тогтоогдохоһоо урда тээ уншажа, бэшэжэшье шадахагүй байһан. Багшанарай бэлэг мүнгөөр эмхидхэгдэһэн библиотекэдэнь оройдоо 150 том ном бии байба. Энэ тосхондо нэгэл врач худэлмэрилдэг бэлэй. Улад зонойнь байдал хүхюутүй, уруу дуруу байдаг һэн гэхэ. Тушаан боложо нэгэ-хоёр аяншад энэ нютагай һайханиие харахаяа түр зуура ошоо һаань, ехэл зугаа һонирхол болодог байгаа.

Онештьдэхи түрүүшын ехэ барилга — теплоэлектростанциин һуури табигдахадань, 1952 ондо ехэ хубилалта боложо эхилһэн юм. Тэрэнэй хүсэд эхилжэ үрдеэгүй байтар, нефть сэбэрлэдэг ехэ заводой, удаа тээнь химиин хоёр ехэ комбинадай барилга захалаа. Эдэниие эндэ бариһаниинь дэмы бэшэ юм. Нефть гаргажа абадаг ехэ олзоборилгонууд, дабһанай копинууд дүтэхэн бии. Бүхы гол түүхэй эдүүдынь цехүүд ба заводууд худар: нефть—Мойнештьһээ, байгаалиин газ—Трансильваньһаа, дабһанай холимог—Тыргу-Окноһоо соргонуудаар дамжуулагдадаг.

Онештиин промышленна предприятинууд Тротуш мүрэниие зубшан, 9 километр губи талые эзэлэнхэй. Содын комбинадай продукцинь дэлхэйн 22 орондо абаашагдадаг. Ехэ химиин хоёрдохи томо үйлэдбэри жэл соо 50 мянган тонно хэмэл каучук, фенол, ацетилен үйлэдбэрилэн гаргана. Георгиу-Деж хотодо пласт-масса, һайхан үнэртэй бодосууд, бусад олон зүйлнүүд үйлэдбэрилэгдэнэ. Бултыень тооложо барашагүй. Шэнэ шэнэ үйлэдбэринүүд улам олоор ашаглалгада оруулагдана.

Румыниин ажалшад Тротуш мүрэнэй губи таладахи химиин ехэ предприятинуудаар омогорхохо эрхэтэй. Эдэнэй гараар, дура хүсэлөөр, ажалаар энэнь бүтээгдэнэ ха юм. Һүүлэй жэлнүүдтэ хэблэгдэһэн румын газетэнүүдэй хуудаһануудые ирабал, барилгашадай алдарта хэрэгүүд тухай, тэдэнэй үдэр бүриин ажал ба һайндэрнүүд тухай олон юумэ мэдэжэ боломоор байха.

Румыниин химическэ промышленность угаа хурдан түргэнөөр хүгжэжэ байна. 6 жэлэй турша соо энэ һалбариин бүтээсэ 3,6 дахин ехэ болоо. Химиин продукциин ургалта шэнэ табан жэл соо дунда жэшээгээр 18,5 процент болохо байха. Георгиу-Дежэй химигүүд энэ хэрэгтэ хубитаяа оруулаа, оруулжа үргэлжэлһөөр.

Совет ороной машина бүтээдэг заводуудай маркатай олохон түхеэрэлгэ Онештиин 4 предприятида тодхогдонхой. Теплоэлектростанци, 2 комбинат, нефть сэбэрлэдэг предприятинууд Советскэ Союзай техническэ туһаламжаар баригдаа. Машинанууд, механизмууд ба бусад түхеэрэлгэнүүдые хабсаргалгада, тодхон хүдэлгэхэдэнь хабаадаһан совет мэргэжэлтэдые тэндэ магтан дурдадаг.

Электростанциин түрүүшын ээлжээнэй барилга мүнөө дүүрэнтэжэ байна. Һүүлшынь агрегадые хабсаргалгада румынуудһаа гадна, совет инженернүүд мүн лэ хабаадалсана. Хожомоо энэ станциин хүсэн 225 мянгаһаа 650 мянган киловатт хүрэтэр нэмэхэ байха. Тус бүридөө 200 гаран тонно болохо 2 агрегат СССР-һээ асаргадахань. Нүгөө талаһаань абажа харабал, Георгиу-Дежэдэ үйлэдбэрилэгдэһэн химическэ зүйлнүүдэй зарим хубинь Советскэ Союзда эльгээгдэнэ. Румыниһаа эльгээгдэдэг эдэ ба бусад зүйлнүүд совет ажалшадай коммунис общество байгуулгадань туһа хүргэнэ.

Промышленна үйлэдбэриин хүгжэхэтэй хамта энэ хотошье улам үргэдэлсэнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ Г. Георгиу-Дежэй наһа бараһанай һүүлээр Онешть хото тэрэнэй нэрээр нэрлэгдэһэн юм. Хуушан тосхонһоо мүр сарааешье үлөөгүй. Хуушан борсогорхон гэрнүүдэй. тэдээн шалархи огородууд, поли-нуудай һуурида үргэн халбагар, сэхэ сэбэр үйлсэнүүдтэй, олон дабхар байшангуудтай кварталнууд болонхой. Энэ хадаа 50 мянга гаран зонтой, болбосон шэнэ хото болоно. Саашадаа бүри ехэ, гоё һайхан болохонь лабтай.

Дмитрий ДЫМОВ,
ТАСС-ай корреспондент.

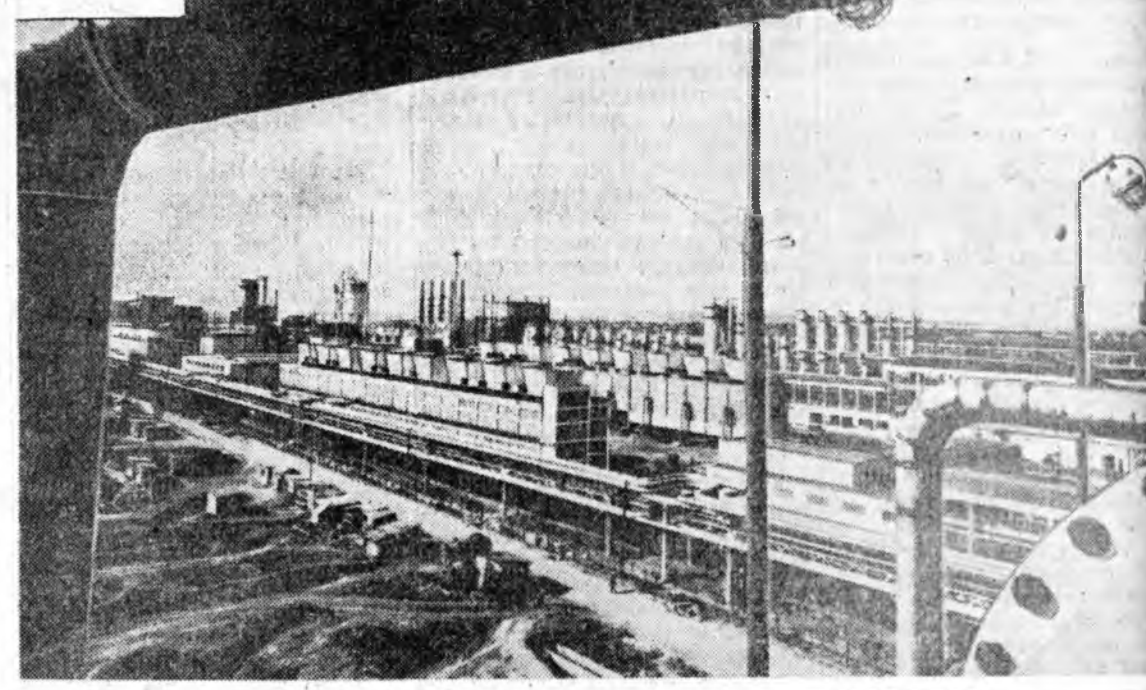

Балкандахи химическэ ехэ комбинат Румыниин Крайовы хотын оршондо баригдажа байнхай. Эндэ метан гэжэ газые бүхы талаарнь буйлуулан шанаржуулха юм. Азотно утэгжүүлгэ үйлэдбэрилхэ гол предприятинуудынь ашаглалгада оруулагдаад, продукци үгэжэ эхилээ.

Аджерпрессэй—ТАСС-ай фото.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ

ЭДИР НАҺАН ЗАЛИТАЙ

Конькигаар городой түрүү һуури эзэлхын түлөө болоһон мүрысөөндэ олохон залуушуул хабаадалсажа, хоёр үдэрэй туршада хоорондоо тулалдаа. Ерээдүйн манай мастернуудые һэлгэхэ хүбүүд, басагадай дунда болоһон мүрысөөнэй дүн хаража үзэхэдэ, яһала һайн амжалта туйлаһан хүнүүд олон байгаа. Энэнь яһала һайшаалтай гээшэ ааб даа.

Мүрысөөнэй түрүүшын үдэр дунда зэргын, мүн аха наһанай эдиршүүл — 500, 1500, басагад —500, 1000 метрэй зайда урилдаһан байна. Аха наһанай эдиршүүлэй дунда 500 метрэй зайда болоһон урилдаанда Юрий Малыхин эрхимлэнэ. Юрий энэ зайгаа 44.8 секунда соо гаталжа, эндэ сугларагшадые баясуулна, омогорхуулна. Мүн хоёрдохи, гурбадахи һуури эзэлһэн Юрий Ухабин, Сергей Воронин гэгшэдшье аха нүхэдһөө дутуугүй, шадамар бэрхээр урилдажа гараа. Эдэнэр тус тустаа 46,7—47,2 секунда соо богони зайгаа гаталһан байна. Эдэнэрэй үетэн — басагад сооһоо энэ зайда урилдагшад баһал эрхим амжалтатай. Тэдэнэй нэгэн — Нина Будунова болоно. 500 метрэй зайда урилдаһан Нина бултанһаа урид фиништэ хүрэжэ, 52,8 секунда соо зайгаа гаталшана. Лариса Баранова Люся Майшева хоёр удаадахи һууринуудые эзэлнэ.

1500 метрэй зайда болоһон урилдаанда Юрий Малыхин дахинаа шалгаржа, зайгаа 2 минута 23,0 секунда соо гаталжархиба. Яһала һайн саг бэшэ гү! Нүгөөдэ хоёрынь — Ухабин, Воронин гэгшэд эрхимлэгшэһээ 3—6 секундаар хожомдожо фиништэ ерэнэ. Мүн эдэнэрэй дунда 3000, 5000 метрэй зайда үнгэргэгдэһэн урилдаанда Юрий Малыхинда хүрэжэ мүрысэхэ спортсмен байгаагүй. Тиигэжэ Юрий эдэ зайнуудаа 5 минута 00,2, 8 минута 43,0 секунда соо гаталһан байна.

Басагадай дундаһаа дүн хамтадань 227,399 очко абаһан Нина Будунова городой чемпион болоо.

Дунда зэргын наһатайшуулай хоорондо болоһон мүрысөөндэ дүрбэн зайда урилдахадаа хамтадань 169,433 очко абаһан Евгений Зарипов эрхимлэнэ. Конькишад П. Банаев, Ю. Касьянов гэгшэд хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые эзэлээ. Эдэнэрэй удаа басагад 500, 1500, 1000, 3000 метрэй зайда хоёр үдэрэй туршада урилдаһан байна. Эндэ ургажа ябаһан эдиршүүлэй харуулһан амжалта магтамаар. Тэдэнэй нэгэн—15-тай боложо ябаһан Людмила Шевчук илангаяа һайн амжалта туйлаа. Эхынгээ зүргэдэ гараһан (эхэнь СССР-эй спортын мастер, республикын 10 удаа чемпион ябаһан Тамара Ивановна Шевчук ааб даа) Людмила мүнөөнһөө эрхим амжалта туйлажа эхилһыень онсо тэмдэглэмээр. Люда 500 метрэй зайе 54,9 секунда соо гаталһан байна. Тиихэдэ эхэнь республикын чемпион болоходоо, энэ зайе 52,2 секунда соо гаталдаг байһан. Людмила ошотороо эхынгээ сагые бүри һайжаруулхал ха. Удаадахи—хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые Ирина Зарезанная, Светлана Бородавкина гэгшэд эзэлээ.

Мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн спортсменүүд республикын спортын бүлгэм болон эмхинүүдэй союзай Совеэдэй грамотаар шагнагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарһаа): мүрысөөндэ эрхимлэһэн С. Воронин, Ю. Малыхин, Ю. Ухабин гэгшэдтэ мүрысөөнэй главна судья, СССР-эй спортын мастер В. Ф. Еремин грамота барюулжа байна.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

«ТРУД» БҮЛГЭМЭЙХИД ЭРХИМЛЭЭ

Мүрысөөнэй дүрбэдэхи үдэр. Санаар республикын чемпионой нэрэ зэргэ буляалдагшад энэ үдэр 50 километрэй зайда урилдаа. Мүрысөөнэй эгээл ута энэ замда урилдахаар гараһан мэдээжэ хорёод санашад хоорондоо шанга тулалдаа эхилнэ. СССР-эй спортын мастернуудай дунда Геннадий Галимов, Андрей Бурлаков, Юрий Котельников, Иван Анненков, Геннадий Алексеев болон бусад мүрысөөгөө илангаяа сортоотой шангаар үнгэргөө.

50 километрэй зайда урилдагшаднай 15 километрэй зайе гурба дахин тойроод, үшөө табан километрэй зайда урилдаха байһан.

Урилдаанай түрүүшын 15 километрэй шатада 12 спортсмен нэгэ доро хүрэжэ ерэнэ. Эдэнэрэй сагынь 1 час 1 минута 25 секунда болоно. Хоёрдохи тойролгын дүүрэхэ багта спортын гурбан мастернууд Галимов, Котельников, Бурлаков гэгшэд нүгөөдүүлһээ түрүүлжэ гараба. Түрүүшын гурбанһаа 50-яад секундаар хожомдожо ябаһан Анненков Алексеев хоёр ана-мана тулалдаһаар эдэнэрэй тэмдэгтэ хүрэжэ ерэбэ.

Эрхимлэһэн түрүүшын гурбан, хоорондоо тиимэшье шанга тулалдаа хэнгүйгөөр, фиништэ тухай тухайтайхан саг —3 час 13 минута 02 секунда соо хүрэжэ ерэнэ. Дүрбэдэхи һуури эзэлһэн Иван Анненков эрхимлэгшэдһээ табан минутаһаа үлүү саг соо хожомдожо фиништэ хүрэнэ.

Энээгээр ехэ мүрысөөн дүүрэжэ, командануудай дүн гаргагдаа. Дүрбэн үдэрэй туршада шадамар бэрхээр урилдаһан, бэлэдхэл һайнтай «Труд» бүлгэмэй команда түрүүшын һуури эзэлжэ, республикын дамжуулгын кубок дахинаа үлөөхэ болобо. «Спартак», «Локомотив» бүлгэмүүдэй командануул хоёрдохи, гурбадахи һууринуудые эзэлээ. Солбон шамбай спортсменүүдээр олон «Буревестник» бүлгэмэйхид энэ мүрысөөндэ бираагүй. Тиигэжэ эдэнэр дүрбэдэхи һуурида гараһан. Һүүлшын һуури «Динамо» бүлгэмэйхид эзэлээ.

Н. ИВАНОВ.

АЮУЛГҮЙН СОВЕДТЭ

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 2. ТАСС-ай корр. Л. Величанский, Ю. Романов иигэжэ дамжуулба:

Вьетнамдахи оршон байдал тухай асуудалые Аюулгүйн Совеэдэй зүблэхэ зүйлдэ оруулха гэһэн США-гай эрилтэ Совеэдэй заседанинууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ үргэлжэлөө. США зэрлиг бүдүүлигээр дахинаа бомбодожо эхилһэнэй һүүлээр Аюулгүйн Совеэдтэ хандахадаа, Вьетнамда эсэргүү США-гай правительствын гэмтэ ябуулгануудай түлөө харюусалгын заримые Аюулгүйн Совеэдтэ тохохо һанаашалгатай байна гэжэ Болгариин түлөөлэгшэ Милко Тарабанов онсолон тэмдэглээ.

Вьетнамай асуудалые Аюулгүйн Совет дээрэ зүбшэн хэлсэхэдэ үр гарахагүй ха гээд маргажа байһанаа Угандын делегат Аполло Киронде элирхэйлэн мэдүүлбэ. Совеэдэй түрүүлэгшэ гэшүүдэйнгээ һанал бодол тобшолон согсолоод, Вьетнамай асуудалые зүблэхэ зүйлдөө оруулха тухай голосованида табяагүй һаа дээрэ гэһэн һанамжа оруулаа. Энэ дурадхалыень Иорданиин, Малиин түлөөлэгшэд дэмжэбэ.

Голландиин, Японой ба бусад хэдэн оронуудай түлөөлэгшэд, тэрэшэлэн чанкайшист Вьетнамдахи оршон байдалые Аюулгүйн Совет дээрэ зүбшэн хэлсэхэ тэһэн США-гай эрилтые дэмжээ.

США-гай түлөөлэгшэ Голдберг үдэрэй заседани дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа Вьетнамдахи дайнай үргэлжэлжэ байһанай түлөө гэм зэмые бусад оронуудта, тусхайлан хэлэбэл Женевскэ конференциин түрүүлэгшэнэрэй нэгэн Советскэ Союзда, тохохо һэдэлгэ гаргаа.

СССР-эй түлөөлэгшэ Н. Т. Федоренко харюу үгэхын тула үгэ абаад иигэжэ онсолон тэмдэглэбэ: Вьетнамда эсэргүү эээрхэг түримхэй ябуулгын түлөө бүхы харюусалгые Холбоото Штадууд лэ дааха байха гэбэ. Бодото байдал хазагайруулха гэһэн американска делегадай һэдэлгэ балшыса элирүүлбэ.

ДРВ-гэй НАЦИОНАЛЬНА СУГЛААНАЙ САГ ҮРГЭЛЖЫН КОМИТЕДЭЙ СЕССИ

ХАНОЙ, февралиин 2. (ТАСС). ДРВ-гэй Национальна суглаанай саг үргэлжын комитедэй онсо сесси боложо, социалис 9 ороноор хани барисаанай аяншалга хэһэнэй үрэ дүн тухай Правительственна экономическа делегациин толгойлогшо, премьер-министрэй орлогшо Ле Тхань Нги гэгшын тоосоое соносхоо гээд ВИА агентство мэдээсэнэ.

Сессиин хүдэлмэри тухай коммюнике дотор иигэжэ хэлэгдэнэ: ДРВ-гэй правительственна делегациин ба социалис оронуудай правительственна делегацинуудай хоорондо баталагдаһан хэлсээнүүд бидэнэй хоорондын дайшалхы хани барисаан, аха дүү ёһоной харилсаа холбоон, пролетарска интернационализмын удха шэнжэтэй харилсан туһалалсалга тухай үшөө дахин гэршэлнэ.

Вьетнамда эсэргүү эээрхэг түримхэй дайгаа «эбләрэлгын хэлсээнэй тухай» хооһон хубхай үгэнүүдээр далдалан, американска империалистнуудай улам һужэрөөжэ байхадань социалис оронуудай зүгһөө Вьетнамые иимэ эрид шууд, үнэн сэхээр дэмжэжэ байһаниинь американскэ эээрхэг түримхэйшүүлдэ шанга һануулга болоно. Американска эээрхэг түримхэйшүүлдэ эсэргүү тэмсэлдэ туһа хүргэжэ, дэмжэлгэ үзүүлжэ байһанайнь түлөө аха дүү социалис оронуудай правительствануд болон арадуудта вьетнам арадай, ДРВ-гэй Национальна суглаанай үмэнэһөө саг үргэлжын комитет үнэн зүрхэнһөө баясхалан хүргэнэ гэжэ коммюнике дотор хэлэгдэнэ.

ЖАГСААЛНУУД, МИТИНГНҮҮД БОЛОНО

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 2. (ТАСС). Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин байшан гурбадахи хоногтоо жагсаалшадай түлөөлэгшэдөөр хүреэлэгдэнхэй байна. Вьетнамда эсэргүү Холбоото Штадуудай эээрхэг түримхэй дайн байлдаае буруушаадаг, эб эетэй байхые хүсэдэг эмхиин түлөөлэгшэд иимэ жагсаал хэнэ. Тэдэнэр «Вьетнамда наһа барагшадайнгаа дурасхаалые шаналан дурданабди!» гэһэн гаршагуудтай плакадууд, транспарантнуудые баринхай ябана.

Вьетнамда эсэргүү эээрхэг түримхэй ябуулгаяа далдалха, халха болохын тула ООН-иие, түрүүшын ээлжээндэ Аюулгүйн Совеэдые хэрэглэхэ һэдэлгэ гаргажа байгаа Вашингтоной убайгүй хархис политика Америкын түрүү үзэл бодолтой зоной дунда ехэ зэбүүрхэл үүсхэнэ.

Вьетнамда эсэргүү американскэ эээрхэг түримхэй ябуулгые буруушааһан жагсаалнууд мүнөөдэр мүн баһа Сан-Франциско болоо.

ФРАНЦИ БУРУУШААНА

ПАРИЖ, февралиин 2. (ТАСС). Вьетнамай Демократическа Республикын газар дайдые американска авиациин «дахинаа бомбодожо эхилһэн тушаа Францины правительство шаналал ба буруушаал лэ мэдүүлхэ байна» гэжэ мүнөөдэр Францины Министрнүүдэй Совеэдэй заседаниин болоһоной һүүлээр тунхаглагдаһан мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

«Женевскэ хэлсээнүүдтэ гар табиһан бусад гүрэнүүдэй хабаадалгатайгаар, агууехэ табан гүрэнэй зүбшөөлһөө бага бэшээр дулдыдан» шиидхэгдэхэ ёһотой хэрэгтэ «Урда Вьетнамайшье, Хойто Вьетнамайшье, Хитадайшье түлөөлэгдөөгүй Нэгэдэмэл Нацинуудай Организаци» хамааржа шадахагүй гэжэ Францины правительство тоолоно. Амгалан байдал һэргээхэ зорилготой бүхы ябуулганууд иимэл шэглэлтэйгээр хэгдэхэ ёһотой гэжэ мэдүүлгэ доторнь тэмдэглэгдэнэ.

ДРВ-дэ американска 859 самолёт унагаагдаа

ХАНОЙ, февралиин 2. (ТАСС). Дабдээрэхи мэдээнүүдэй ёһоор, ДРВ-гэй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд үсэгэлдэр Нге-Ан провинциин Винь хотын оршондо американска хоёр самолёдые буудажа унагаагаа гэжэ ВИА агентство дамжуулаа.

Тиимэһээ 1964 оной августын 5-һаа хойшо ДРВ-гэй газар дээрэ американска 859 самолёт унагаагдаһан болоно.

ШАНАЛБАРИТАЙШЬЕ, ЭНЕЭДЭТЭЙШЬЕ

Эмэгтэй тайжа Эсмеральда Русполи сууда гаранхай. Изагууртанһаа уг гарбалтайдаа бэшэ, харин «поп-искусство» гэдэгэй түлөөлэгшэ байһан туладаа тиигэжэ суурхаа.

Энэ тайжа жорлон соогуур байдаг унитазуудай хабхаг зурадаг юм ха. «А-Би-Чи» журнал тэрэ зураг тунхаглаха зуураа, Италиин нэгэ промышленник гуша гаран тиимэ «зохёолнуудые» абанхай гэжэ мэдээсэнэ.

ТАСС-ай фотохронико.

Буудалдаанай зогсоогдоһон газарнуудта

ПАРИЖ, февралиин 2. (ТАСС). Үнгэрэгшэ жэлэй август соо, дайн байлдаанай эхилхын урда тээ, Индиин ба Пакистанай сэрэгүүдэй эзэлжэ байһан газарнуудта тэдэниие тэхэрюулэн бусаалга һанаһанһаа һайнаар бэелүүлэгдэжэ байна гэжэ Догранда (Пенджабта буудалдаанай болюулагдаһан лини) ошоод ерэһэн Франс-Пресс агентствын корреспондент мэдээсэбэ.

Энэ бүхы үе соо буудалдаанай зогсоогдоһон 1000 километр лини дээрэ оройдоол нэгэ тулалдаан болоһон байна гэжэ Франс-Пресс агентствын корреспондент тэмдэглэнэ. Лахорай оршондо һандаагдаһан «Паттон» гэжэ хоёр танкые индиинхидэй абашаха гэхэдэнь, Пакистанай тала һэрэгылүүлгын тэмдэг болгон хэдэн дахин буу табиһан байгаа. Теэд энэдхэг пакистан командирнууд үгээ түргэн ойлголсоод, пакистанайхид «Паттон» танкнуудаа гэдэргэнь бусаалгаһан, тэдэнэйнь орондо Индиин «Центурион» гэжэ хоёр танкые бусаагаа. Ташкентын хэлсээнэй урда тээ иимэ ушар болоо һаа, зэбсэгтэ тулалдаанда заатагүй хүргэхэ һэн гэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Францида юумэнэй үнэ сэн улам хүндэрнэ

ПАРИЖ, февралиин 2. (ТАСС). Францины экономикын министерство 1965 он соо юумэнэй үнэ сэнгэй хүндэрһэн тухай мэдээнүүдые тунхаглаа. Орон доторнь розничнэ үнэ сэн жэл соо дунда жэшээгээр 2,85 процентээр хүндэрһэн байна. Декабрь соо илангаяа ехээр дээшэлээ. Гол түлэб эдеэ хоолой зүйлнүүдэй—загаһанай, үндэгэнэй, овощой, үрэ жэмсэй, гахайн мяханай үнэ сэн хүндэрөө. Хэрбээ 1957 оной үнэ сэнгэ 100 процент гэжэ тоолобол, 1965 оной декабрь соо 144 процент болоһон байна.

ҮБЭЛ, ХАБАРАЙ УУЛЗАЛГА

Фенологой тэмдэглэл

Үнгэрэгшэ һара юрэнхыдөө январьда хүйтэрдэг хүйтэнһөө 2 градусаар дулаан байгаа. Энээниие олохон хүн буруушааха байха. Юуб гэхэдэ, республикымнай газар дайда дээрэ ехэ хүйтэн буужа, 4 үдэрэй туршада шангараад абаа. Тэдэ үдэрнүүдтэ Улаан-Үдэдэ хүйтэнэй хэмжээн 40—43 градус хүрэһэн байна. Январиин 17-һоо 24 хүрэтэр хүйтэн үргэлжэлөө.

Хойто зүгһөө бууһан хүйтэнэй амисхал манай энээгүүр дайраад, Хитад орон руу шэглэһэн байха юм. Удаань гансата ури ороһон шэнгеэр дулаарад гээ.

Февраль гараба. Энэ һарын эртэ урдын ород нэрэ—сечень юм. Тэрэ нэрэ жэлэй мартын 1-һээ эхилдэг байһан үедэ хабаадана.

Февраль үбэлэй һүүлшын, жэл соохи эгээн шииг нойтогүй, хуурай һара юм. Энэ һарада саһан балай нэмэхэгүй. Һүниндөө хүйтэн байха. Үдэр улам ута боложо, гэрэл орохо. Һарын һүүлээр үдэр 10 час хүрэтэр һунаха.

Энэ һарада хүйтэн байгаашье һаа, хабарай шэнжэ орохо. Ой модод зарим хүйтэн һүни нижаганан хахардаг. Хатуу дуб, клён, шэнэһэн, хуһан, бусадшье зарим модод хахардаг байха юм. Модоной тиигэжэ хахаралга үдэрынь дулаараад, һүниндөө хүйтэрхэдэ үзэгдэдэг. Тиимэһээ модо, илангаяа үрэ жэмэстэ модоной эшын узуур извёосхоор будадаг гээшэ.

Дулаанай ами орохолоор бүхы амитадай зосоо наран гарадаг. Хаматай түрүүндэ шубууд һэргэхэ. Тэдэнэй зариман донгодохо, дуугарха, хэрэлдэхэ.

Наратай дулаан үдэрнүүдтэ боро гүрөөһэн, буга, хандагай игаадаг. Февральда хэрмэн, шандаган, үнэгэнэй барисаан (ороон) эхилдэг байна. Энэ үедэ баабгай һэргэгээр унтадаг. Эмэ баабгай һарын тэнгһээ хойшо гүлгэлдэг юм.

Февралиин хахадта үбэл хабарые уттадаг. Мүнөө жэлэй февраль ямар уларилтай байха хаб?

Февралиин эхеэр, хоёрдохи арбан хоногой эхин ба һүүл батаар, мүн энэ һарын 26—27-ной үеэр хүйтэржэ, һүниндөө 33—40, үдэртөө 20—27 градуста хүрэхэ.

Һарын 7—9-нэй үдэрнүүдтэ, гурбадахи арбан хоногой эхеэр, һүүлээр һалхи шуурган болохо. Удаань дулааржа, һүниин температура — 20—15, үдэрэй — 10—5 градус хүйтэн байха.

Һарын бусад үдэрнүүдтэ үүлэ багатай, тунгалаг, шииг нойтогүй, намдуу байхаар хүлеэгдэнэ. Иимэ уларилай үзэгдэхэдэ һүниин хүйтэн 23—28, үдэрэй — 13—18 градус байхаар багсаагдана. Февральда 2—7 миллиметр (нормо соогоо) саһан орохо багтай.

Һарын хүйтэнэй дунда зэргын уларил нормоһоо 1 градусаар, тиихэдэ январиинхиһаа 6 градусаар дулаан байха хаш.

Н. ОРЕХОВА.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: Москва, Ленинградай түрүү предприятинуудай үүсхэлые дэмжэхэ талаар Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын, «Электромашина» заводой коллективүүдэй үүсхэл тухай КПСС-эй обкомой тогтоол; металл. материалнуудые арьбалха тушаа эдэ предприятинуудай коллективүүдэй абаһан социалис уялганууд; буу зэбсэг хуряаха талаар 18 гүрэнүүдэй Женевэдэ боложо байһан комитедтэ хабаадагшадта СССР-эй Министрнүүдэй Совеэдэй Түрүүлэгшын эльгээһэн бэшэг; 1965 ондо СССР-эй арадай ажахын хүгжэлтэ тухай СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Съездһээ съезд хүрэтэр» гэһэн гаршаг доро КПСС-эй Октябрьска райкомой секретарь В. Матвеевэй «Хэлбэришэгүй дабшалта» гэһэн статья; С. Тюлюкинэй репортаж.

Гурбадахи хуудаһанда: редакцида ерэһэн бэшэгүүд; хилын саанахи һонинууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Эрдэм ухаан» гэһэн АПН-эй материал

Редактор. Ц. О. ОЧИРОВ.

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора—23-67, зам. редактора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата—27-37, отделов: сельскохозяйственный—47-59, 35-14, промышленный—48-89, 33-61, корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: партийной жизни—40-49, идеологический—24-74, советского строительства и быта—34-93, рабселькоров и писем—25-41, 38-30, информации—34-05 и переводов—24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н03406. Зак. № 139.